

Saltiau, gali snigti.
Saulė teka 6:24, leidžiasi 5:41

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Kovo-March 2 d., 1971 m.

Kaina 10c

51

BOMBOS SPROGIMAS JAV SENATO PASTATE

GIEREKAS MAŽINA MAISTO KAINAS, LAUKIA DIDESNĖS PRODUKCIJOS

VARSUVA. — Nuo pirmadienio Lenkijoje buvo sumažintos maisto produktų kainos, dėl kurių pakėlimo gruodžio 20 d. kilo darbininkų streikai ir riaušės, nuvertusios partijos vadą Gomulką. Lenkijos komunistų partija skelbė, kad kainų pakėlimas būtinas, neišvengiamai reikalingas, tačiau neramumams kilus, partija rado būdą kainas sumažinti iki ankstyvesnio lygio. Skelbiama, kad sumažinimas įmanomas todėl, kad Sovietų Sąjunga davė ilgalaikius kreditus. Mėsa ir jos produktai atpiginti 15%–25%, tačiau vakar tos mėsos gyventojai dar negalėjo pirkti, nes pirmadieniais lenkai mėsos nevalgo jau daug metų, valdžiai paskelbus "pirmadienius be mėsos".

Kada Gomulka paskelbė maisto kainų pakėlimą, jis kartu paskelbė pramonės gaminių kainų sumažinimą. Tie sumažinimai liko ir toliau, nors valdžia maisto produktų pakėlimą atšaukė. Partijos spauda skelbia, kad maistui atpigus, gyventojų perkamoji galia padidėjo pusę bilijono dolerių per metus, o atpiginus pramonės gaminius, valdžios iždas neteks dar 100 milijonų dol. Padidintos algos ir kiti valdžios paskelbti darbo žmonėms palengvinimai iš viso kainuos visą bilijoną dolerių per metus. Todėl būtina reikalinga išlaikyti pilną produkciją ir kelti darbo našumą.

Vyriausybės akys, darbininkams išreikalavus tiek daug lengvatų, vėl krypstą į Lenkijos ūkininką, kad jis pagamintų daugiau maisto. Lenkijos žemės ūkio 85% vis dar valdomas privačių ūkininkų, kurių kiekvieno žemės ploto vidurkis siekia apie 12 akrų. Lenkija neišvėdė kolchozų, nors yra nemažai valstybinių ūkių, kurie su privačiais ūkininkais negali konkuruoti. Lenkijos ūkių derlius proporcingai yra didesnis už Sovietų Sąjungos derlių. Nors Lenkijos komunistų partija ideologiškai neatsisakė kolektyvinio ūkio, tačiau praktiškai sumetimais palikti privati ūkiai.

Lenkijoje darbo jėgos užtenka, miestuose nėra nei pakankamai darbų nei darbininkams butų, todėl siekiama per privačius ūkius išlaikyti daugiau gyventojų kaimuose. Arkliai, tiesa, sušėda daug pašaro, kurį net tenka importuoti, tačiau Lenkijos valdžia neturi pinigų traktoriams nei jiems reikalingam skytam kurui pirkti. Pustrečio milijono arklių ir pigi darbo jėga žemės ūkyje pilnai patenkina Lenkijos reikalavimus. Valdžia pakėlė ūkininkams kainas už galvijus ir ragina juos kuo daugiausia priauginti mėsos, kad atpigintų jos kainas, darbininkai turėtų ką pirkti miestų krautuose. Komunistų partijos nauja valdžia tikisi, kad Lenkijos ūkininkas išves ją iš sunkumų.

Sovietų pareigūno išėjimas Kinijai

MASKVA. — Kazachstano komunistų partijos suvažiavime įtakingas komunistas Dinnuhamed Kunajev įspėjo "priešus", kad Sovietų Sąjunga budriai saugo savo sienas ir yra pasirėmusi suduoti naikinanti smūgį bet kuriam agresoriui.

Suvažiavimas įvyko Alma Ata mieste, netoli Kinijos sienos. Kunajev, kuris yra kandidatas į partijos politbiurą ir Kazachstano partijos pirmasis sekretorius, žodžiai laikomi įspėjimu Kinijai, prie kurios sienų pastaruoju metu nebuvo naujų

IŠ VISO PASAULIO

CALI. — Kolumbijoje studentų neramumai virsto riaušėmis, kurias malšindami kareiviai nušovė 11 studentų, žuvo ir keturi kareiviai bei policininkai. Sužeistų buvo 49, iš jų 13 sunkiai. Prezidentas Pastrana Borrero pareiškė, neleisiant anarchijai įsigalėti Kolumbijos universitetuose.

ROMA. — Iš Italijos koalicijos pasitraukė mažiausioji jos partija — respublikonai, kurie turėjo kabinete vieną ministrą ir du pavaduotojus. Koalicijoje dabar liko krikščionys demokratų, socialistai ir socialdemokratai.

BONA. — Netoli Sardinijos nukrito V. Vokietijos karo lėktuvas — F-104-Starfighter. Tai jau 128-tas šio modelio karo lėktuvas, sudužęs avarijose nuo 1961 m., kada Vokietija įsigijo tuos lėktuvus iš Amerikos.

MASKVA. — Dvi žydų šeimos pagaliau išvyko iš Rusijos po 10 dienų suvešinimo. Sovietų valdžia išleido 5 asmenis, kai pasibaigė Bruselyje pasaulio žydų konferencija.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje mirė žinomas komediantas Fernandel, 67 metų. Jis pagarsėjo savo Don Camillo vaidmeny — prieš komunistus kovojančio katalikų kunigo role.

DETROITAS. — "The Sunday News" Detroite paskelbė ilgą straipsnį apie lenkų, italų ir lietuvių mažumų mergvakarius ir jų papročius. Kartu rašoma apie Detroito lietuvių tautinių šokių grupę "Šilainė" (vardas straipsnio autorės išverstas "home-land"), kurios šokiuose "apijungiama lietuvių nuotakų spalvotos ir žavios tradicijos". Straipsnis iliustruotas dviem didelėmis spalvotomis šokių nuotraukomis, kuriose matosi: R. Skrebutė, tainė, B. Kvietytė, R. Mikulionytė, V. Skiotytė, A. Banionytė ir L. Petersonaitė. Pridėta, kad "Šilainė" vadovauja Galina Gobenė.

MASKVA. — Sovietų "Pravda" ir kiti laikraščiai pasmerkė Izraelio poziciją derybose dėl taikos ir ypač pasmerkė pareiškimą, kad Izraelis nebegrįš į senas sienas. Sovietai skubiai šaukia keturių didžiųjų valstybių ambasadorių posėdį.

NEW YORKAS. — Sen. H. Humphrey pareiškė NBC televizijoje, kad jis būtų išvežęs visus amerikiečius kareivius iš Vietnamo, jei būtų buvęs išrinktas prezidentu.

susikirtimų. Partijos suvažiavime dalyvavo daug kariškių, įvairių kariuomenės dalinių delegatų.

Radęs ramesnį momentą, vietnamietis kareivis Khe Sanho bazėje apsiakirpa plaukus.

INDIJOJE PRASIDĖJO RINKIMAI

NEW DELHI. — Vakari Indijoje prasidėjo parlamento rinkimai, kurie tęsis 10 dienų. Indija turi 18 valstijų ir 8 atskiras teritorijas, kuriose išstatyta 2,800 kandidatų į 518 parlamento žemųjų rūmų vietų. Aukštieji rūmai yra skiriami atskirų valstijų seimeliu. Rinkimai laikomi labai svarbiais, nes pačioje didžiausioje kongreso partijoje įvyko skilimas ir vienam sparnui vadovauja dabartinė premjerė Indira Gandhi, buvusio premjero Nehru dukte. Jos šalininkai parlamente turėjo tik 228 vietas, 32 vietom mažiau, negu reikia paprastai daugumai sudaryti. Premjerė Gandhi paskelbė ankstyvius rinkimus, norėdama gauti pilną daugumą, kad jai nereikėtų valdyti remiantis mažomis partijomis, įskaitant komunistų partiją.

Svarbiausia premjerės opozicija yra susidarusi iš keturių partijų: dešinės Swatranta, karingos hindų partijos Jan Sangh, socialistų grupės Samukta ir senosios kongreso partijos, konservatorių. Prieš Gandhi agituoja buvę Indijos princai, kurių privilegijas ji bandė suvaržyti, bankininkai ir biznierių. Opozicijos šūkis yra "Indira natao" — pašalinkime Indirą. Premjerės šalininkai paskelbė savo šūkį "Garibi natao" — pašalinkime skurdą!

Nepriklausomoje Indijoje šie rinkimai yra jau penkti. Apie 70% gyventojų yra beraščiai, gyventojų skaičius auga po 13 milijonų kasmet. Nuo paskutinių rinkimų balsuotojų skaičius padidėjo 25 milijonais dauguma jų yra jauni žmonės, tačiau jų balsus smarkiai vilioja kelios Indijos komunistų partijos: viena sekanti Maskvos liniją, kita — marksistų partija — daugiau linkusi remti Pekiną.

Opozicijos partijos kaltina Gandhi palikimu į diktatūrą, premjeri esą pavojingą suteikti pilną galią. Premjerė žada, laimėjusi rinkimus, panaikinti didelių skirtumų tarp turtingųjų ir beturčių. Ji žada laikytis demokratinių principų ir įvesti Indijoje socialinį teisingumą.

I komunistų dominuojamas sritis valdžia nusiuntė kariuomenę, nes Keraloje ir Vakariniame Bengalijoje vyksta politinės kovos. Iki šiol žuvo apie 200 asmenų per du mėnesius. Tai daugiausia dviejų komunistinių partijų kovos išdava.

◆ Škotijoje nuo kalno nukritęs užsimušęs amerikietis alpinistas, 23 m. studentas.

Vatikano atstovo dialogas Maskvoje

MASKVA. — Aukštas Vatikano pareigūnas, užsienio reikalų tvarkytojas, arkivyskupas Agostino Casaroli baigė savo keturių dienų vizitą Maskvoje. Sekmadienį atlaikęs vienintelę Maskvos katalikų bažnyčioje misiją, arkivyskupas spaudai pareiškė, kad jis atidaręs dialogą su sovietų pareigūnais apie katalikų padėtį Sovietų Sąjungoje. Jis susitiko su valdininkais, kurie tvarko religinius reikalus ir tarėsi su rusų sentikių bažnyčios vadais.

Arkivyskupas Casaroli nurodė, kad jo pastatimai su sovietų valdžios asmenimis yra pozityvus išsivystymas. Pasikalbėjimai buvę korektiški ir nuoširdūs. "Man atrodo, kad buvo išskelta kibirkštis ir buvo priimta dialogo idėja", pareiškė arkivyskupas. Paklaustas, ar nenumatoma užmegsti santykių tarp Maskvos ir Vatikano, jis atsakė, kad tai tolimos ateities klausimas.

Casaroli pareiškė, jog sovietų vyriausybė ir katalikų bažnyčia virš 50 metų "jautė abipusį nepalankumą", tačiau dabar prasideda "atodrekiš". Kitos komunistinės šalys, kaip Lenkija ir Vengrija jau pripažįta tančios Vatikano įtaką savo katalikams. Jis pripažino, kad pasikalbėjimai apie sovietų katalikų reikalus nepalietė detalių, tačiau pareiškė viltį, kad dabar dialogas bus tęsiamas tarp Sovietų Sąjungos ir Vatikano vyriausybių.

NEW YORKAS. — ABC televizija paskelbė žinią, kad Kinija siekia pirkti Amerikos jėleivinių lėktuvų už 1 bil. dol. Ji norinti gauti tarp 80 ir 120 vidutinio nuotolio lėktuvų. Kartu Amerika turėtų apmokinti 10,000 mechanikų, pilotų ir kitokių aviacijos specialistų. Biznis vedamas per privačias bendroves.

Amerikiečiai kareiviai Khe Sanho bazėje tiek privargsta, kad gali miegoti, kur paklūna.

BOMBA SUŽALOJO SENATĄ, KERŠTAS UŽ PREZIDENTO NIXONO VEIKSMUS

WASHINGTONAS. — Sekmadienį vidurnaktį kažkas paskambino į Kongreso rūmus Washingtone ir vyriškas balsas išpėjo: "Kapitoliaus rūmai susprogs už 30 minučių, išeikite. Gal jūs gavote ir daugiau tokių įspėjimų, bet šis yra tikras reikalas. Evakuokite pastatą tuoj pat. Tai yra atsiskaitymas už paskutinį Nixono nutarimą". Už 32 minučių įvyko sproginimas, kuris padarė daug nuostolių Senato rūmams. Telefoninį pranešimą priėmusi rūmų telefono būdetoja tuoj pranešė Washingtono policijai, Kapitolio rūmų sargams ir FBI.

Palestinos arabai ieško vienybės

KAIRAS. — Egipte pasibaigė Palestinos arabų vadų suvažiavimas, kuriame Egipto prezidentas Sadat pažadėjo palestiniečiams, kad jų problemos nebus užmirštos derybose su Izraeliu. Jis aiškinosi partizanų vadams dėl pačių derybų, prieš kurias palestiniečiai visomis jėgomis kovojo. Prezidentas nurodė, kad jis norėjo, pasiūlydamas Izraeliui taiką, kad Izraelis išeitų iš šumoni ir parodytų tikrą savo veidą. Taip ir atsitiko. Izraelis parodė, kad jam taika nerūpi, o tik rūpi išplėsti savo ribas arabų žemių sąskaiton.

Palestiniečiai daug kalbėjo apie vienybę. Keliolika jų organizacijų negali suderinti strategijos klausimų. Daug pakenkė partizanų kovos su Jordano valdžia. Visi nutarė, kad palestiniečiai stovi kryžkelėje ir reikia surasti vieningą kelią. Didžiausios palestiniečių grupės vadai Yasar Arafat pasiūlė steigti naują tarybą, kuri dirbtų kaip vyriausybė ir sujungtų visų grupių planus į vieną bendrą planą. Palestiniečių vadai plojo prezidentui Sadatui, kuris pareiškė, kad nebus atskirų valstybių taikos sutarties su Izraeliu, o tik visų arabų bendra sutartis.

12 mil. ispanų kilmės JAV gyventojų

WASHINGTONAS. — Pasakutinis JAV gyventojų surašymas parodė, kad didžiausia svetimšalių grupė Amerikoje yra ispaniškai kalbantieji amerikiečiai. Oficialiai jų yra 9,2 milijonai, tačiau pridėjus skaičiavimo nepalietus ir nelegalius imigrantus iš Meksikos, jų susidarytų apie 12 milijonų.

Iš to skaičiaus 55 nuošimčiai yra Meksikos kilmės, 16% — Puerto Rico salos, 6% — kubiečių, 6% Centrinės Amerikos gyventojų ir 17% — kitų ispaniškai kalbančių kraštų. Apie trys penktadaliai ispaniškai kalbančių gyvena penkiose pietvakarių valstijose.

Surašymo statistika nurodo, kad ispanai daugiausia dirba menkai apmokamus darbus, jų pajamos yra apie 70% Amerikos darbininkų pajamų vidurkio, tik apie 25% ispanų dirba įstajose, ispanų tarpe yra daugiau bedarbių. Apie pusę ispanų kilmės amerikiečių namuose kalba ispaniškai. Pusė visų ispanų kilmės žmonių mokyklose yra praleidę tik 7,3 metus. Daugiausia išmokslinti yra imigrantai iš Kubos, su 12,4 metais mokyklos vidurkiu.

◆ Švedijoje nežimas asmuo apšaudė Soederhamn teismo salėje susirinkusius ir nušovė keturis asmenis, o pats pabėgo.

Lichtenšteinas ir moterų teisės

ŽENEVA. — Sekmadienį masinėje Europos valstybėse Lichtenšteine balsuotojų referendume atmetė moterų balsavimo teises, nors balsų skirtumas nebuvo didelis: 1,897 galvojo, kad moterims nereikia balsavimo teisės, o 1,817 — pasisakė už ją.

Lichtenšteinas yra suspaustas tarp Šveicarijos ir Austrijos, gyventojų turi 19,000, jų ryšiai labai tampa su Šveicarija — tie patys pinigai, mitybos sistema. Šveicarijai vasario 7 d. nu-balsavus suteikti moterims politines teises, daug kas tikėjosi, kad panašiai pasielgs ir Lichtenšteinas, tačiau įvyko atvirkščiai. Lichtenšteinas Europoje yra vienintelė šalis, kur moterims negali balsuoti. Visame pasaulyje tik arabų monarchijose moterų teisės yra panašiai patenktos.

Politinės Lichtenšteino partijos pasisakė už moterų teises. Panašiai pasisakė ir įtakinga katalikų bažnyčia, tačiau vokiškai kalbantieji, konservatyvūs Lichtenšteino ūkininkai nubalsavo kitaip.

Paskelbus referendumo rezultatus, moterų demonstracija Vaduz mieste nešiojo plakatus "Mums gėda gyventi Lichtenšteine", "Mes reikalaujame uždrausti balsuoti vyrams" ir "Mes abejojame jūsų vyriškumu".

Los Angeles, Cal.

Amerikiečiai apie Lietuvos šventę

Lietuvos nepriklausomybės diena, 1918 metų Vasario šešioliktoji, kaip jau buvo rašyta, los-angeliečių buvo paminėta Marshall mokyklos auditorijoje, kur vasario 14 d. buvo susirinkusi gausi saviškių publika ir šiek tiek svečių svetimtaučių.

Amerikos Liet. Tarybos skyrius tokiu paminėjimu neapsiribojo, bet stengėsi ko plačiau priminti ir amerikiečių publikai, jog Lietuva yra netekusi laisvės. Vasario 16 dienos vakare per vienuoliktą televizijos stotį pranešėjas ir komentatorius George Putnam apie 5 minutes paskyrė Lietuvos laisvės reikalui. Jis nupasakojo, kaip žiauriai ir klatingai rusai bolševikai pavergė Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, kaip trėmė Sibiran ir kaip dabar nelaisvėje ten žmonės gyvena.

Kalba gerai paruošta. Televizijos paveikslas fone buvo rodomi Lietuvos vaizdai ir Lietuvos trispalvė vėliava. George Putnam, už tokių palankumą pavergtųjų tautų laisvės reikalui, nusipelnė padėkos.

Iškilmės prie rotušės

Vasario 20 d., tiesiant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 53 metų minėjimą, prie Los Angeles miesto namo (City

Hall) buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava.

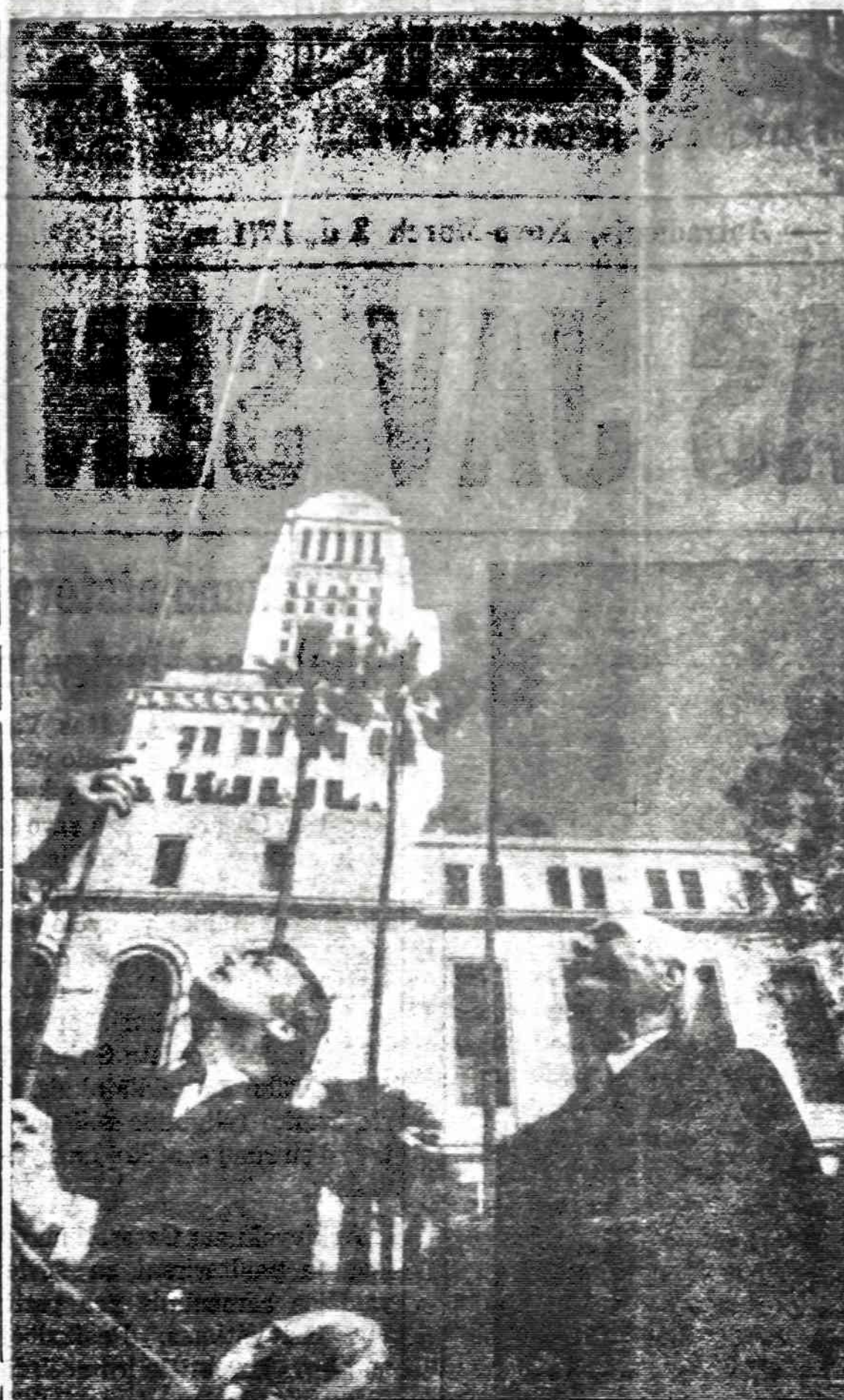
Iškilmės prasidėjo 11 valandą. Miesto tarybos narys Arthur K. Snyder (jis dalyvavo ir vasario 14 d. Marshall auditorijoje, ten lietuviams pasakydamas neilgą prakalbėlę) perskaitė miesto mero Sam Yorty Lietuvos nepriklausomybės dienos deklaraciją ir iškėlė Lietuvos vėliavą.

Lietuvos gen. konsulas Dr. J. Bielskis pasakė kalbą, kuri taikytą daugiau amerikiečiams, negu patiems lietuviams. Konsulo žodžiais — išjudinta ir garbiai reikiama viešoji nuomonė gali prisidėti prie žmogaus laisvės, prie žmogaus teisių atgavimo komunistų valdomuose kraštuose.

Vėliavos pakėlimo iškilmėje dalyvavo apie 300 publikos ir orkestras. "Herald Examiner" dienraštis vasario 21 laidoje išspausdino fotografiją, kurioje matyti, kaip prie miesto rotušės miesto tarybos narys A. K. Snyder kelia vėliavą, šalia jo Lietuvos gen. konsulas Dr. J. Bielskis. Straipsneliu aprašyta pati iškilme.

Dar apie Simą Kudirką

Vasario 21 d. kolonijoje pasisklido žinia, jog Klaipėdoje miręs Simas Kudirka. Vieni, nenorėdami to liūdno fakto pripa-

Los Angeles miesto tarybos narys Arthur K. Snyder kelia Lietuvos vėliavą prie miesto rotušės vasario 20 dieną, minint Lietuvos nepriklausomybės dieną. Paveikslas dešinėje Lietuvos generalinis konsulas Dr. J. Bielskis.

zinti, klausia vieno kito — kažin? Tačiau daug kas iš losangeliečių neabejoja, jog po tokio žiauraus sumušimo Simas Kudirka negalės pasveikti.

Simas Kudirka minimas ir Kalifornijos valstybinės kolegijos dienraštyje, kurs leidžiamas Fullerton mieste. Ten profesorė rašė, kaip lietuvė Elena Tumienė. Kolegijos laikraščio vienas redakcijos bendradarbių savo straipsniui medžiagą yra gavęs iš minimos profesorės.

Kolegijos dienraštis "The Daily Titan" (48 nr.) straipsnį pavadinė "Spirit of independence is strong according to English professor". Straipsnis ilgas, jame rašoma apie Simą Kudirką, apie Lietuvą bei okupacijas ir apie prof. Tumienę. Ji dienraščio bendradarbiui pareiškusi, jog Simo Kudirkos bandymas nuversti laivo pabėgti yra įrodymas, kad ir po 30 metų svetimos okupacijos nesąs dingęs lietuvių laisvės troškimas. Ir tasai Simo Kudirkos atvejis nesąs vienintelis lietuvių kovoje su okupantais rusų komunistais.

Paminėtos abi praeito karo

okupacijos Lietuvoje. Lietuviai dabar neturi keliavimo laisvės, o kuriems ir leidžiama išvykti, labai aukštas mokestis imamas už kelionių vizas.

Plačiai aprašyta prof. Tumienės gyvenimo epizodai nuo gimtosios Šilalės iki Los Angeles, vis tarp asmeniški žiniai ar pergyvenimų įpinama Lietuvos prisiminimai ir okupacinė nelaisvė. Per septynerius po karo metus Elena Tumienė neturėjusi jokios žinios apie Lietuvą, jos likusią motiną ir seserį, nes nebuvo leidžiama laisvais susizinti.

Radio žinios sako, jog nuo vasario 9 dienos žemės drebėjimo iki vasario 21 dienos vakaro užregistruota apie 200 mažesnių žemės drebėjimų smūgių. Daugelis jų buvo silpnai, tik registracijos instrumentai tepakuto, bet buvo ir stiprokių, kurie vėl namus sudrebino. Vienas stipriausių buvo vasario 20 vakare, siekęs Richter matuoklėje 4.3 stiprumą. Vasario 9 d. drebėjimo stiprumas buvo 6.6.

J. Klauseikis

gai reprezentuoja moterys tinklininkės ir jaunūčiai krepšinininkai.

"Zaibo" klubo veiklos sukakties minėjimas įvyko vasario mėn. 7 d. šv. Jurgio parapijos salėje, kurią šia proga ypatingai gražiai dekoravo ir skoningai papuošė menininkas Petras Maželis. Jis šiuo metu yra vienos didžiausių Clevelando magazininių krautuvų ("Highbee") vyriausias dekoratorius. Skoningai ir labai sumaniai panaudodamas įvairius šviesos efektus, P. Maželis šiaip jau gana niūrią patalpą paverė pavydėtino grožio ir vakarinio jaukumo bei puošnumo mone, kurią tą vakarą pilnutėliai pripildė "Zaibo" sportininkai, jų tėvai ir sportinės veiklos entuziastai.

Visas minėjimas praėjo labai nuotaikingai ir lietuviškoje nuotaikoje. Po trumpos ir darniai suorganizuotos minėjimo programos, kurią pasigėrėtinais gyvai pravedė Clevelando "Radio Dede" (WXEN) Juozas Stempuzis, šokių muzikos garsuose labai sėkmingai "varžėsi" ir "sportavo" jaunieji sportininkai su vyresniaisiais ir salėje nebėliko teisėjų šių varžybų pasekmės įvertinti.

Vakaro metu buvo pagerbti "Zaibo" klubo steigėjai, jo įyminieji veikėjai ir atsižymėję klubo sportininkai. Tačiau ypatingas dėmesys visų rengėjų ir dalyvių buvo atkreiptas šio klubo iniciatoriui, nepailestamam sporto entuziastui, neabejotinam idealistui ir nuolatiniam "Zaibo" klubo sporto vadovui Algirdui Bielskui. Jis ne tik visą savo gyvenimą, laiką ir turimus kuklius finansinius išteklius yra paaukojęs lietuvių sportininkų judėjimui palaikyti, bet taip pat savo kilnia idealisto visuomenininko asmenybe tiesiog kerėte kerėja mūsų jaunuolius sportinei lietuviškai veiklai ir ugdo juose lietuvių sportininko tradicinius savikarbo ir pasididžiavimo jausmus. Tad ir nenuostabu, kad viso šio vakaro metu A. Bielskaus vardas buvo kartų kartais jau labai gražiais žodžiais minimas ir šie gražūs žodžiai liko palydėti "Zaibo" sportininkų meniški parengtu adresu ir sporto rėmėjų gana vertinga dovana (rašomoji mašinėlė).

DŽIUGINA PO LAIKO

Gaila, kad per vėlai pranešė, kuomet ledas jau baigia ištirpti. Miškų saugonių (Forest Preserve) pirmininkas George Dunne praėitą savaitę pasiskelbė, kad tose saugonėse esamuose ežerėliuose ir balose šią žiemą esanti labai sekminga žvejyba per ledą.

Iš 17 ežerų, ežerėlių Chicago pietvakariuose, kur leidžiama meškerioti, didžiausia 325 akrų ploto yra vad. Saganashkee bala (Slough); ji pasiekiamą nuvažiavus į Willow Springs ir iš ten pasukus Willow Springs Road į pietus iki Gag kanalo, arba važiuojant 107 Street iki Willow Springs Road. Toje baloje šią žiemą ant ledo buvo ištisas kaimelis pasistatęs, kur šimtai užkietėjusių žuvautojų ištisas dienas sėdėjo lede skyles pramušę, bet kokią užuovėją pasistatę ir šilumais primušę pasidėję, i ledo skyles žiūrėdami ir meškerių virvelės stebėdami.

Kaip George Dunne praneša, vakaro iškilmėse dalyvavo ir "Zaibo" graži žodžių pasveikinimo iš tolimos Kanados atvykęs Salfass K-to pirmininkas Sigitas Krašauskas.

Šį minėjimą surengė specialus sporto garbintojų komitetas, kuriam pirmininkavo inž. Vladas Cyvas, o vakarienes skanias vališes ir tikrai pavydindį stalių aptarnavimą suorganizavo šio komiteto narė Ona Jokubaitienė.

J. Dlg.

vienas ant virto makaronu ten sugavo 11½ colio didumo mėlynžiūnų; bendrai ten pagautama iki 7 ir 9 colių didumo mėlynžiūnių ir šiaurinių lydekų iki 6 svarų.

Kitas ežeras Tampier reklamuojamas į vakarus nuo Wolf Road, į pietus nuo 131 Street, kur taip pat apšiai pagaunama gražių mėlynžiūnių, saulėžuvių ir retkarčiais iki 6 svarų lydekų.

Porą mylių į šiaurę nuo Calumet City, pusę mylios į rytus nuo Burnham Avenue yra 35 akrų Powderhorn ežeras, kuriame apšiai pagaunama iki 9 ir 12 colių didumo saulėžuvių, o geltonųjų ešerėlių net iki 10 ir 12 colių ir mėlynžiūnių iki 7 — 8 colių.

Ledo meškeriojimo sportininkai, norintieji naujausių informacijų patariamieji telefonuoti Columbus 1 — 8400.

Sekmadienį teko būti tose saugonėse ir matyti žmones meškeriojant jau nuo kranto, nes ledas ežerėlių pakraščiuose gerokai sutirps. Kam tad skelbti, jei meškeriojimo entuziastai nebėgali ant ledo užėti.

J. Pr.

give...
so more will live

HEART
FUND

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norime būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily
paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

JEIGU NEBŪTU SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisios knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos salpos draugijos, statytos bažnyčios, ištigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanisčių ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

CLEVELAND, OHIO

Du dešimtmečiai "Zaibui"

Prieš 20 metų, vos pirmiesiems emigracijos lietuviams atsidarius Clevelande, sportininkai ir visi sporto mėgėjai bei rėmėjai tuoju susibūrė į "Zaibo" sporto klubą. Šio klubo vienas pirmųjų organizatorių ir pirmasis pirmininkas buvo Vytautas Janušis, o šiuo metu jam pirmininkauja Rytas Babickas.

Per ilgus savo veiklos du dešimtmečius "Zaibas" yra išauklėjęs ir išugdęs net kelis šimtus mūsų jaunųjų sportininkų, kurių daugelis yra pasižymėję savo pasekmėmis ir išimtiniais rekordais.

Tačiau, svarbiausia, "Zaibui" pats jau likimas lėmė ypatingai daug prisidėti prie lietuviškos emigracijos sportuojančio jaunimo bendrosios veiklos bei lietuvių sportininkų reprezentacijos plėtojimo šio krašto aplinkoje. "Zaibo" veikėjų iniciatyva buvo suorganizuota visa eilė mūsų sporto, sakyčiau, olimpiadų — bendrųjų pasirodymų, sportinių varžybų su kitataučiais ir įvykdyta ištisa eilė išvykų į kitas lietuviškas kolonijas. Pagaliau didele dalimi šio klubo veikėjų iniciatyva liko koordinuota viso šio krašto ir Kanados lietuvių sportininkų veikla, įsteigiant šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetą, kuris šiuo metu apjungia visas šiam kontinente veikiančias lietuvių sporto organizacijas. Ilgesnį laiką šiai sąjungai vadovavo ir ją tvarkė "Zaibo" sportininkai.

Ir šiandien "Zaibas" apjungia per šimtingą Clevelando lietuvių sportuojančio jaunimo, kurių dauguma ypatingai pasižymi lengvoje atletikoje, o komandinėse varžybose "Zaibą" garbin-

rių daugelis yra pasižymėję savo pasekmėmis ir išimtiniais rekordais.

Tačiau, svarbiausia, "Zaibui" pats jau likimas lėmė ypatingai daug prisidėti prie lietuviškos emigracijos sportuojančio jaunimo bendrosios veiklos bei lietuvių sportininkų reprezentacijos plėtojimo šio krašto aplinkoje. "Zaibo" veikėjų iniciatyva buvo suorganizuota visa eilė mūsų sporto, sakyčiau, olimpiadų — bendrųjų pasirodymų, sportinių varžybų su kitataučiais ir įvykdyta ištisa eilė išvykų į kitas lietuviškas kolonijas. Pagaliau didele dalimi šio klubo veikėjų iniciatyva liko koordinuota viso šio krašto ir Kanados lietuvių sportininkų veikla, įsteigiant šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetą, kuris šiuo metu apjungia visas šiam kontinente veikiančias lietuvių sporto organizacijas. Ilgesnį laiką šiai sąjungai vadovavo ir ją tvarkė "Zaibo" sportininkai.

Ir šiandien "Zaibas" apjungia per šimtingą Clevelando lietuvių sportuojančio jaunimo, kurių dauguma ypatingai pasižymi lengvoje atletikoje, o komandinėse varžybose "Zaibą" garbin-

What if we told you
to cough up \$18.75
or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds.

Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

DIDINGA TAUTOS ŠVENTĖ

CLEVELAND, OHIO. — Kaip kiekvienais metais ir šiais metais Clevelando lietuviai vieningai ir deramai susikaupimu prisiminę Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Tačiau šiais metais minėjimas subūrė jau labai senai bematytą gausybę Clevelando lietuvių. Vasario mėn. 14 d. Naujosios parapijos didžiulė salė jau nebegalėjo sutalpinti visų susirinkusiųjų ir daugelis pavėlavusiųjų buvo priversti visas iškilmes stebėti stovėdami pro plačią durų angą. Taip pat reikšminga, kad šiais metais, berods, neliko nei vieno dalyvio, kuris būtų išėjęs nepatenkintas ar minėjimu nusivylęs. Visas minėjimas, nuo pat savo pradžios iki pabaigos, praėjo gilaus susikaupimo nuotaikoje ir nesąjoniškai prisiminimų narsiųjų tautiečių paskutiniąsias tragiškas pastangas įsąjoniškai pervertinti pro geležinę uždangą. Tuo pačiu buvo išryškintas ir didysis pavojus ir jo grėsmė visam pasauliui.

Minėjimą jautrių žodžių atidarė vietinio Amerikos Lietuvių Skyriaus pirmininkas inž. Algirdas Pautienius. JAV Valsčių himną keliolikos organizacijų išrikiuotų vėliavų fone tautiniai rūbais pasipuosusi pagiedojo Juozė Daugėlienė, o Lietuvos himno giesmę vadovavo jaunųjų "Aukuro" ansamblis, diriguojamas muz. Alfonso Mikulskio.

Pagrindiniais minėjimo programos kalbėtojai šiais metais buvo pakviesti JAV Kongreso Atstovų Rūmų narys Wayne L. Hays ir Amerikos Lietuvių Tarybos prezidentas Dr. Kazys Bobelis.

Kongresmanas Hays plačiai Amerikos lietuvių visuomenei paskutiniu metu tapo labai žinomas savo pastangomis giliai pažvelgti į mūsų tautiečio Simo Kudirkos tragediją ir dienos švieson ištempti tikruosius šios tragedijos kaltininkus. Jis, kaip Valstybės Departamento Organizacijos ir jo užsienio veiklos subkomiteto pirmininkas, dėl Kudirkos įvykių Kongrese pravedė platų ir išsamų apklausinėjimą ir visą surinktą medžiagą su papildomais autentiškais dokumentais paskelbė specialiaame raporte. Šis raportas, vasario mėn. 4 d. įteiktas Kongresui, mums yra neįkainojamas vertės dokumentas, kuris vaizdžiai ir smulkiai nusakė Kudirkos pagrobimo eigą; nuo pat šio įvykio pradžios iki galo išryškina bolševikių karių brutalumą ir žiaurumą ir drauge liudija apie augstųjų JAV karininkų ir pareigūnų visišką nesugadintą panašioje situacijoje ir nesiorientavimą šio krašto įstatymuose bei tradiciniuose principuose.

Kalbėtojas, dar sykį kiek plačiau palietęs šio įvykio esmę tragediją bei papasakojęs savo as-

Muencheno mieste įvyks 1972 metų Olimpinių žaidimų. Darbininkai baigia paruošti brezentinį stogą, kuris, kaip tikimasi, uždegs didelį stadioną.

meninius įspūdžius iš praveisto apklausinėjimo, pabrėžė, kad S. Kudirkos auka ir jo tragedija paliko neišdildomą žymę šio krašto politikos istorijoje ir savo tragiškumą prisilgusi tautos lietuvių visuomenės nuotaikas, didelė dalimi sukrėtė ir sujudino ir šio krašto net pačius augščiausius politikos vadovus ir priverė juos perkainuoti savo politinę išmintį bei žmogiškumo principų pajautimą ir dažną abejingumą gresiantiems išorės pavojams.

W. L. Hays, net kelis sykius pakartodamas, savo žodyje įsakmiai pabrėžė ir konkrečiai pavyzdžiais iš savo paties patirtimo nusakė komunistinio pasaulio klastas, melą ir apgaule, santykių su laisvaisiais kraštais ir su JAV. Jis pabrėžė, kad lietuvių tautos praeitis, skaudūs išgyvenimai bei jos politinių veikėjų patirtis ateityje gali labai daug pasitarnauti komunistinio pasaulio ekspansijai atremti. W. L. Hays kalba visos gausios auditorijos buvo ilgomis ovacijomis palydėta ir kalbėtojas buvo pagerbtas atsistojimu.

Dar net prieš ketelį metų labai plačiai daugelio mūsųjų buvo kartojamas labai jau mėgiamos kalbos, kad Altos organizacija savaime neturi ateities, nes pasitraukus jos kūrėjams ir seniesiems veikėjams nebesiras naujų žmonių organizacijos veiklai palaikyti ir jai vadovauti, juo labiau, kad jaunimas nesidomi nei politine veikla, nei seniosiomis politinėmis organizacijomis. Deja, gyvenimo eiga šio pesimizmo nei per plauko storumą nepateisino ir mūsų politinių centrų avangarde šiandien jau stovi nauji jaunatvė švytinčiai veidai. O ypatingai Amerikos Lietuvių Taryba savo eilėse pasigėrėtinai sugebėjo išugdyti visą būrį naujų veikėjų, kurių vienas veikia pačios jaunosios kar-

tos atstovas paskutiniu metu drąsiai pasiėmė sunkias ir visuomeniniai atsakingas net paties vyriausiojo Altos vadovo — pirmininko pareigas.

Nors Dr. K. Bobelis dar labai nesenai yra išrinktas Altos pirmininku, tačiau plačioji Amerikos Lietuvių visuomenė jau spėjo patirti jo visuomeninę energiją ir aktyvumą tiek ginant mūsų bendruomenės reikalus, tiek ir vadovaujant pačiai Altos organizacijai. Tad Clevelando lietuvių tikrai jautėsi didžiai pagerbti jo atsilankymu į Tautos Šventę ir nepaprastu dėmesiu sekė Dr. K. Bobelio turinimą ir tiksliai minėjimo nuotakais pridurtą žodį.

Savo turiningoje kalboje Dr. K. Bobelis, palietęs ištisą eilę šiandieninio mūsų tautos ir lietuviškosios visuomenės gyvenimo aktualijų, ypatingai išryškino komunistinio bendrąjį pavojų tiek mūsų tautai, tiek visam civilizui. Prelegentas, apgalvestas daugelio šio krašto politikų nuomonių ir kai kurių politikų perdetas liberalines nuotakas bolševikų atžvilgiu, drauge širdingai apgalvėjęs ir kai kurias naujas jau pačiuose mūsųose pasireiškiančias nuotakas. Anot Bobelio, įvairių bendruomenininkų pastangos sukurti kažkokią neaiškia, menamai bendradarbiavimo politiką ardo mūsų vienybę, bando palaikyti mūsų tautinį atsparumą ir tuo pačiu pasitarnauja visoms piktosioms bolševizmo užmačioms. Sekdami šias nuotakas ir jas skleidami savoje lietuviškoje aplinkoje, mes žudome patys save, ko, ypač paskutiniu metu, siekia mūsų krašto okupantai ir tam reikalui nuolat siunčia planingai suorganizuotus ir gabiai įvairių menininkų ir nekalbų turistų varda užmaskuotus agentus.

Altos pirmininko Dr. Kazio Bobelio kalba buvo tikrai labai gerai parengta, įdomi, aktuali ir prasminga, ir aš tik galėčiau pageidauti, kad lietuviškoji spauda galimai greičiau ją paskelbtų ištisai viešumos dėmesiui.

Dr. K. Bobelis Clevelando lietuvių visuomenei prisistatė kaip gabus kalbėtojas, sąmoningas ir patrauklus visuomenininkas bei platesnių politinių horizontų jauna asmenybė. Ne veltui Clevelando lietuviai jo kalbą daug sykių pertraukė ir pabaigoje palydėjo gausiais plojimais.

Tiek kongresmano Hays, tiek Bobelio kalbos visą šį minėjimą nuspalvino patriotinėmis spalvomis ir visą šią iškilnę pavertė gražia tautos praeities prisiminimų ir jos ateities viltų manifestacija.

Minėjimo meninės programos pirmąją dalį atliko Rytų Babio vadovaujamas Clevelando vyrų oktetas. Oktetas išpūdingai padainavo kelias lietuvių kompozitorių dainas. Ypatingai minėjimo nuotakai derinos ir visą programą atšviežino okteto dvi, savo laiku Lietuvos karių dažnai dainuotos, skambios ir dinamiškos kariškos dainos.

Tačiau ypač atmintyje neišdildomą įspūdį paliko Clevelando Lituanistinių Mokyklų "Aukuro" ansamblio pasirodymas. Aš būčiau linkęs manyti, kad

šios rūšies ansamblis yra tikrai unikumas visam lietuviškam pasauliui.

Jau pats išorinis vaizdas, kai scenai atsidarius pamatai virš 60 spalvingais tautiniais rūbais apsiręsusių lietuvių — pradžios mokyklos mokinių, nesuvaldomo džiaugsmo ir pasidžiavimo jausmais užpildė kiekvieno žiūrovo širdį. O kai iš tų tautiniais kaspais papuoštų krūtinų suskambėjo patriotiniai jaudinančiai žodžiais papuoštos Budriūno — "Mano Žemė Lietuva"; Naujalis — "Lietuva Brangi"; Bertulio — "Tau, Brangi Tėvyne" ir pagaliau Gaidelio — "Dainuojanti Jaunystė", tai ne tik visą salę, bet ir visos susirinkusiųjų širdys liko užpildytos savotiško sentimentalumo, nostalgijos ir drauge didelio viltų nuotaikomis, kurias tiksliai aprašyti reikalingi poeto, bet ne meno — eilinio reporterio — gabumai.

Visos ansamblio dainuojamos dainos yra palydimos jaunųjų kanklininkų kanklių muzika, ir šiame mūsų tradicinės liaudies muzikos ir dainos derinyje visose savo augštesnėse iškylo mūsų tautos meninio skonio pajautimas, tradicinė dainos grožio meilė, įgimta individualinė pagarba jai, o tobulas tos liaudies dainos išpildymas žaviai patenkina klausovo estetinių jausmų reikalavimus.

Šį originalų ansamblį suorganizavo, jį scenai pareigė ir jam vadovauja Ona ir Alfonsas Mikulskiai. Ona yra gabi, energinga ir prigimti pedagoģini gabumų kanklių muzikos mokyto-

ja, o muzikas Alfonsas vadovauja chorui, harmonizuoja jo dainas ir yra viso šio mažųjų meninio ansamblio dirigentas. Abiejų Mikulskių nepaprastas širdingumas ir atsidavimas pasirinktam pašaukimui, bei jų muzikinis skonis ir nepailstamos pastangos siekti meninio tobulumo augštybių bei nepaprasta meile lietuviškajam jaunimui tikrai išskiria juos iš kasdienio gyvenimo pilkumos ir pasta- to į pirmąsias kultūrinio gyvenimo išaikytojų gretas.

Jokiais žodžiais nėra nusakoma ir jokiais žemiskais turtais negali būti apmokėta "Aukuro" ansamblio lietuviškoji jaunimo auklėjimo ir tuo pačiu lietuvių prateisimo pastangų reikšmė.

Tą pačią dieną iš ryto abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose buvo iškilmingos pamaldos su atitinkamais pamokslais. Sv. Jurgio bažnyčioje pamaldų metu giedojo Čiurlionis Meno ansamblio mišrus choras, muz. A. Mikulskio diriguojamas.

Po pamaldų minėjimo Garbės Svečiams, kongresmanui Hays ir Dr. K. Bobeliui, Sheraton-Cleveland Hotel patalpose buvo surengti pagerbimo pietūs, kuriuose dalyvavo žymesnieji Clevelando Lietuvių visuomenės veikėjai ir organizacijų atstovai. Pietų metu susidarė puiki progą visiems artimiau susipažinti

su augštaisiais svečiais ir asmeniniai pasikeisti mintimis.

Tad šį metų Vasario mėn. 16 dienos minėjimas Clevelande praėjo jau labai senai lauktoje pakilimo nuotaikoje, pademonstravo visų lietuvių solidarumą ir vieningumą bei lietuviškųjų reikalų gilų atjautimą. Altos skyriaus ir jo pirmininko, inž. Pautieniaus, energija ir budrumas kritiškųjų lietuviškųjų įvykių akivaizdoje dar daugiau visą lietuvišką visuomenę subūrė apie Altos organizaciją, kuri dar sykį ne vien žodžiais, bet ir veiksmais patikino plačiąją lietuvių visuomenę savo pajėgumą ir sugebėjimu reprezentuoti Amerikos Lietuvių patriotinės visuomenės tautinę valią ir nepalaužiamą kovingumą.

Minėjimo metu lietuviai gausiai aukėjo tautos laisvinimo pastangoms paremti, nes Altos pirmininkas A. Pautienius susirinkusiosius patikino, kad visos šios aukos bus perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai. J. Dlg.

help your
HEART FUND
help your HEART

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai ativarai ir laumės
Skrajoj po laikus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, **VELYKŲ PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, **SOKOLADINIS KISKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simanavičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, **LAUMĖ DAUMĖ**. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Malronis, **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.
6. R. Spalis, **GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI**. Apsakos jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydušo Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.
7. Juozas Švaistas, **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žymių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, **SENOVOS LIETUVIŲ DIEVAL**, mitologijos posmai. Eilėuotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemčiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygos, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuostimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupyimo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams paratytai

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months. Canada \$20.00 per year, other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
šikagoje ir priemiestuose
metams \$20.00
pusi metų \$11.00
tris mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusi metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Reikalauja neįmanomo dalyko

Alfonasas Bieliauskas, jeigu neskaityti buvusio švietimo komisaro Antano Venclovos, yra ištikimiausias Maskvos informatorius apie lietuvių inteligentų nuotakas. Jis ne tik informuoja sovietų imperijos valdovus apie lietuvių, bet jis praneša lietuviams rusų nuotakas ir pageldivimus. Sausio pabaigoje jis dalyvavo Maskvoje sušauktoje konferencijoje, gavo reikalingas instrukcijas ir bando tas nuotakas įkalti į lietuvių rašytojų galvas, kad jos pasilietu lietuvių vedžiojamos plunksnos rašalu.

Alfonasas Bieliauskas yra gimęs 1923 metais prie Kauno, Neveronyse. 1939 metais jis baigė Kauno gimnaziją, o sekančiais metais jis jau įstojo į komunistinio jaunimo eiles. Pradžioje jis tikai platino atsišaukimus, o vėliau padėdavo juos ir parašyti. Rusams įsiveržus į Lietuvą, jis įstojo į raudonąją armiją, nes lietuvių komunistai kariuomenėje neturėjo žmonių. Rusai tuojuo pasiuntė jį į Jaroslavlį, kur jis baigė komunistų partijos specialius kursus. Baigus partinę mokyklą, jis buvo paskelbtas komunistinio jaunimo organizacijos sekretorium. 1944 metais jis įstojo į komunistų partiją, o 1964 metais — kandidatas į kompartijos centro komitetą, o šiandien yra vyriausias lietuvių komunistų ideologas ir instruktorius įvairiems rašytojų reikalams.

Pirmame šių metų "Literatūros ir meno" numeryje įdėtas platus Bieliausko pasikalbėjimas įvairiais rašymo klausimais. Išeinančių lietuviškų knygų kritikas klausinėja Bieliauską apie rašymo kryptį, apie vertas nagrinėti temas ir artimiausius tikslus. Iš pareiškimų matyti, kad Bieliauskas yra didvyriškumo literatūroje šalininkas. Pasirodo, jog tai yra ne toks jau lengvas dalykas. Putinas Mykolaitis ir kiti bandė tai daryti, bet jiems nepavyko, jų veikalai netiko. Kaip kritikas, taip ir Bieliauskas priėjo išvados, kad rašytojas gali rašyti apie didvyrius, jeigu jis pats tuos didvyriškus žygdarbius išgyvena. Kitaip sakant, jeigu pats rašytojas nėra didvyris, nesirūžta didvyriškai darbu, tai jo sukurtas didvyris nebus tikras. Tarp kitko Bieliauskas primena, kad ir Petras Cvirkas savo didvyriams taikęs savo išgyvenimus, užtat jie ir išėjo gyvi, patikimi. Ne teigiamais, bet neigiamais didvyriams Cvirkas taikė savo paties būdo neigiamuosius bruožus. Lietuviai Bieliauskui bus dėkingi už šitokią Petro Cvirkos prisipažinimo paskelbimą. Prie Cvirkos darbo grįšime kita proga, o apie svarbiausius rašytojų uždavinius Bieliauskas šitaip instruktuoja:

ATGARSIAI IŠ ABIPUS

Spalių revoliucijos sukakties proga: bolševikinis "humanizmas", revoliucijos pažadai ir tikrovė

(Tęsinys)

KOMGALERIJA NR. 2

Šį kartą gastrolėms tarp Amerikos lietuvių buvo iš Vilniaus atsiųstas ne kuris menininkas ar mokslininkas, o tiesioginis komunistų politinis agentas — Kultūrinių Ryšių su Užsienio Lietuviais Komiteto leidžiamo laikraščio "Gimtas žodis" vyr. redaktorius pavaduotojas Jonas Lukoševičius. Peržvelgsime tad tuos personažus, kuriuos jam bu-

vo pavesta Amerikoje susitikti. Iš New Yarko aerodromo jis nuskrido tiesiog į Vašingtoną. Čia jį tuojuo paėmė savo globon "fizikas ir rašytojas" Kazys Almonas. Apie šį neverta daug ir kalbėti, jis jau seniai yra okupanto meškerės kabliu ku pamautas. Gailla, kad toks kitose srityse regimai talentingas vyras pasirodė toks analfabetas politiskai...

Iš Vašingtono — tolimas skridimas į Los Angeles. Čia jį sutinka Vladas Raila (nepainioti

"Yra ir mūsų laikų didvyris. Ir ne vien Gagarinas ar profesorius Bernardas (su būdingais buržuazinės visuomenės žmogaus prietaravimais), bet ir mums nežinomas Akmenės ar Elektrėnų statytojas, mūsų nepažįstamas Suvalkijos laukų artojas ar Baltijos žvejys. Ir tas didvyriškumas — tylus, nežodingas ir dažnai visai neišvaizdus — išreiškiamas tik dviem žodžiais: dirbti ir būti žmogumi. O tai, sutikite, taip pat nėra lengva — būti žmogumi, atitinkančiu epochos dvasią ir aktyviai išreiškančiu ją. Šiandien būti žmogumi, tai reiškia, anot poeto, būti komunistu — gal ne visai pagal partinę priklausomybę, bet visai pagal savo idealų aiškumą, siekius ir tyrą, tikro žmogaus vertą gyvenimą." (Literatūra ir menas, 1971 m. sausio 1 d., 3 psl.).

Pats Bieliauskas pripažįsta, kad okupuotoje Lietuvoje būti žmogumi ir būti komunistu nėra toks lengvas dalykas. Jis, matyt, sprendžia pagal save. Mums atrodo, kad būti žmogumi ir būti komunistu yra neįmanoma. Neįmanoma todėl, kad komunistas yra bet kokio žmoniškumo priešas. Kinijos komunistai, dėl žmoniškumo patekę į "perauklėjimo mokyklą", priejo išvados, kad tikrai išsiterliojus purve jų širdys paraus tikrai komunistiniu raudonumu. Bet mes žinome, kad išsiterliojęs žmogus jau ne žmogus. Savo brolius ir tėvus policijai įskundęs sūnus jau ne žmogus; savo draugus Lubiankoje šaudęs čekistas jau ne žmogus; savo bendradarbius Minske terliojęs ir žudęs komunistas jau negali būti žmogus. Komunistas turi turėti žvėries jausmus, ne žmogaus. Jis turi išnaukinti savyje bet kokio žmoniškumo likučius, jeigu nori būti geru komunistu.

Apie koki žmoniškumą jūs galite kalbėti, kada fronte nebuvo čekistas, pagal kompartijos centro komiteto įsakymą, išžudė raudonosios armijos maršalus, komunistus? Rusijos valdžia įkėlusius ir nuo Rusijos gyventojų juos apgynusius? Apie koki žmoniškumą galite užsiminti, kada vienas kompartijos sekretorius įsakinėja centro komiteto ir politinio biuro narius šaudyti, kaip pasitutus sūnis? Jeigu Karolis Požėla nebūtų sušaudytas Kaune, tai jis gyvybės būtų netekęs kartu su savo žmona, Viedrynaičiu, Pauliukevičium ir kitais komunistais Minske, nes kulką į pakaušį gavo kiekvienas Požėlos politiką vykdęs lietuvis komunistas. Kokio žmoniškumo Bieliauskas nori, kada komunistas komunistui yra žvėris? Kokio žmoniškumo jis laukia iš rašytojų, kada komunistai su lietuviams elgėsi arčiau negu žvėrys?

Bieliauskas reikalauja neįmanomo dalyko.

su Bronium Raila, tas ir taip jau yra susipažinęs...) matyti, senas komunistas, "Vilniaus" bendradarbis, neseniai su žmona Marija lankėsi Vilniuje. Jis vedžiojo J. Lukoševičių savo Fordu, vašino savo nuosavybe ir jau išmokėtuose namuose. Dabar išejęs į pensiją jis džiaugiasi turėsiąs daugiau laiko rašyti "Vilniai". O kazin ar galėtų J. Lukoševičius pasakyti, kiek Vilniuje yra tokių fabriko darbininkų pensininkų, kurie važinėtu savo mašina ir gyventų nuosavybe namuose, kaip tas "kapitalistinės sistemos vergas" Vladas Raila?

Na, kad jis globojo savo viennintį vilniškį gastrolierių, tai visiškai natūralu. Bet jau gerokai keista, kad Santa Monikoje ta gastrolierių pasižovė globoti — kas, kas, ogi: "Senas inteligentas, literatas Juozas Tinišis". Su mielu nuosirdumu jis rodo miestą, nors pavargęs — pasiryžęs vežioti, rodyti, padėti. Ir, suprantama, kalbamės ne vien apie turistinius išpučius... Na, juk tai tas pats Juozas Tinišis, kurs žymimas literatūros redaktorium A. Skiriaus leidžiamame "Lietuvių Dienų" žurnale, — anaipol nepritariančiame kolaborantams. Argi dabar ir J. Tinišini būtų nutikę taip, kaip, nelyginant, "Vienybės" J. Valaičiui: "zilė galvon, velnias uodegon" — šiuo atveju komvelniukas?

Toliau kelias veda į San Francisko, kur J. Lukoševičius randa dar idėjiniai artimesnių globotojų. Tai "Vilniaus" dienraščio moterų skyriaus redaktorė K. Karosienė. Ji kartų yra viena iš darbuotojų San Franciscose esančio Tarybų Sąjungos JAV Instituto, vienintelės tokios įstaigos Amerikoje. Tai tikra Agitpropo atstovė. K. Karosienė girusi: "žmonės ateina pas mus nusipirkti literatūros, paskaityti, pasikalbėti". Bet, matyt, ne visiems ta įstaiga taip miela, nes štai kaip ji atrodo iš lauko: "Pastato durys užrakintos keilais užraktais, langai užlėisti plieniniu tinklu. Tai ne šiaip sau atsargumas — fašistiniai elementai kartais puola institutą, mėgina jį išdauzyti". Žinoma, Lukoševičiui tai vis atrodė "hitlerininkų" darbas.

Čikagoje, kaip ir pridėra, jį pastinka aerodrome "Vilniaus" redaktorius Stasys Jokubka, aprodo lietuvišką miesto kvartalą, o sekančią dieną užveda į komunistų salę "Milda" kur vyksta jų susirinkimas. S. Jokubkai pirmininkaujant, iškviečiami pasipasaoti savo

įspūdžius buvusieji praeitą vasarą Lietuvoje, o jų, pasirodo, būta geroko būrio. Lankydamasis "Vilniaus" redakcijoje irgi randa "užmūrytus langus" ir stebi, kaip sunku dirbti laikraštininkams V. Andriuliui, J. Mažeikai, S. Jokubkai, kurių pečius slegia metai (V. Andriulis neseniai atšventęs aštuonias dešimtmetį, o vis bevelija vargti "Vilniaus" redakcijoje, negu važiuoti į "rojų").

Iš susitikimų New Yorke suminėta visa eilė senų komunistų, kaip A. Bimba, I. Mizarienė, A. Petrika, M. Stensierienė, P. Venta, o greta jų ir pora paraudonėjusių "dypukų": Almus Salčius ir Jonas Mekas. Šių išverstakalių pavardės pagiriamai minimos kone visų komunistinių gastrolierių.

CICERO FENOMENAS

Atsilepiant į šiaipusinės spaudos garsus, tenka visų pirma paglaudyti vienas Cicero žymūnas su jo keistais "split personality" reiškiniais. Kaip Girkakalis, jis štai "Vienybės" š. m. sausio 8 d. n-rų, kalbėdamas apie Brazilskų ir S. Kudirkos atvejus, pasako ir taip: "...Galimybės politiniams pabėgeliams išvengti persekiojimo yra didelis žmonių žingsnis į laisvėjimą. Bendrai imant, sveikas ir linkęs būti teisingu žmogus laisvę laiko didele verte, o tai veda į pripažinimą politinio azilo teisės. Brazilskai ir S. Kudirka yra lietuvių, todėl suprantama, kad jų reikalą ypatingai jautriai, "Vilniaus" komunistus (kuriuos jis vadina pažangiaisiais be kabučiu) Girkakalis laiko "pasimetusiais", tarydamas: "Musiškiai pažangieji politinės laisvės idėjų visiškai akiai surišo su besąlygine ištikimybe Tarybų Sąjungai. Politinės laisvės ieškančių toks mūsų pažangiųjų laikymasis nėra patrauklus". Tad čia jis, atrodo, sėdi ant dviejų suolų. O štai tame pačiame "Vienybės" n-rų randame foto nuotrauką, kur šis "Vienybės" bendradarbis Juozas Kreivėnas sėdi jau ant vieno suolo su "Vilniaus" redaktorium S. Jokubka, atlydėjusiu pas jį Vilniaus universiteto profesorį Bronių Ragutį. Matyt, "toks tokį pažino ir antalaus pavadinio".

Ištabu, kad kartais foto vaizdai pasako daugiau, negu ilgi straipsniai. Antai, kaip jau minėjau ankstesniuose "Atgar" siuose, S. Narkelūnaitė pasiūlyta tiesiai parodydama "Vienybės" puslapiuose foto nuotrauką, kurioje matyti V. Tysliaviene susigretinusi su "Laisvės J. Mizariene, o J. Valaitis su būsimu "Piesos" redaktorium A. Laurinčiu. O dabar štai E. Šulaitis taip pat pasitarnauja, parodydamas foto nuotrauką J. Kreivėną susisėdus į vieną suolą su "Vilniaus" redaktorium S. Jokubka. Keista tik, kad S. Jokubka, matyt, nebuvo pakviestas Girkakalio į "Mildos" salę, kurioje, pasak "Vilniaus", dar lapkričio m. įvyko mitingas Čikagos "pažangiųjų" pasisakyti Brazilskų reikalą. Tame mitinge, išklačius kažkokio "profesoriaus" B. Kubiliaus Brazilskus dergiančio pranešimo, nutarta pasiųsti Turkijos ambasadoriui Vašingtone laiską, kuriame, tarp kita ko, sakoma: "Ryšium su lėktuvo grobikais Pranu Brazilskų ir jo sūnumi Algirdu, kurie dar tebėra Turkijoje, gaunate amerikiečių — lietuvių laisvų ir telegramų, kad minėti grobikai nebūtų gražinti į Tarybų Sąjungą. Šiuo laišku norime išpėti, kad tik mažuma amerikiečių lietuvių teisina juos". (m. pabr.) Taip pat tame mitinge buvo pasiūlyta, kad "tolgius laisvų siųstų ambasada visos pažangios lietuvių organizacijos ir atskiri dori lietuviai".

Tai gi, iš tokių nutarimų aiškiai matyti, kad amerikiniai lietuvių komunistai anaipol nėra "pasimėtę" kaip sako Girkakalis, o visai sąmoningai yra pasidarę Sovietų Rusijos agentais ir taip pat sąmoningai veikia pagal Sovietų ambasados instrukcijas prieš lietuvių tautos ir jos laisvės interesus.

Pabaiga

Moterų valdžia šeimoje

Per praeitą dešimtmetį negrįšimų, kur moteris yra šeimos galva padidėjo 3 kart daugiau negu baltųjų šeimose. Nauja Cenzo Biuro apžvalga toki matriachato didėjimą aiškina giliu skurdu ir socialiniu irimu juodųjų šeimų tarpe.

Per visas JAV-bes 1970 metais 27 nuosimčių negrįšimų galvos buvo moterys, kai 1960 metais buvo dar tik 22 nuosimčiai, o 1950 m. 17 nuosimčių. Baltųjų šeimų tarpe tas nuosimtis laikosi apie 9.

Moterų vadovavimosios negrįšimos yra neturtingiausios ir jų vaikai labiau linkę į paalidūnavimą, priešvedybini nestumą ir kriminalą. Juodosios šeimų galvos dirba mažiau kaip baltosios, bet mažiau teudirba. Apie 60 nuosimčių juodųjų motinų uždirba per metus mažiau kaip \$3,000.

PETRAS BERZINIS

ATEITININKAI IR INTERNACIONALAS

JAUNIEJI ATEITININKAI DOMISI "NAUJIENOMIS"

3

Išmeskite, jaunieji draugai, sau iš galvos tą, gal būt, iš jų dvasios vadų girdėtą pažiūrą, kad jeigu "Naujienose" telpa vienas kitas griežtesnis kritikos žodis, ar nepalankus pasisakymas — įvertinimas nevykusio katalikų veikimo, ar netinkamų jų vadų veiklos, iš anksto, jau reikia laikyti tai kokia tai paslėpta, įtartina, priešreligine, "bedievių" sugalvota propaganda. Aišku, toki klausimai plačiai ir nuodugniai turėtų būti rašomi ir gyvdenami katalikų spaudoje, bet... lietuvių tautos nelaimė, mūsų šių dienų katalikų spauda (leidžia vienuolių) daugumoje tapo panaši į tą "Tiesą", kurioje tiesa nepakėčiama...

INTERNACIONALISTAI

Teisingai jūs pastebite, kad "ateitininkai atmeta internacionalizmą". Čia vadinami internacionalistais ne "ateitininkai", bet kai kurie jų (ir bendrai katalikų) vadai. Būty gerai, kad sekančiom diskusijom jūs paimtumėte duomenis ir mintis, pareikštas Algirdo Alksninio "Katalikiškojo internacionalo žlugdomoji lietuviybė"

(žr.: "Naujienos" 1970. XI. 4, nr. 260) ir palygintumėte tą straipsnį su "Drauge" 1970. V. 29, nr. 126 atspausdintu Pr. Gr. str.: "Lietuvių jaunimas už tikėjimo laisvę". Tada jūs dar geriau pastebėsite, kiek čia kilnių, pompastiškų graudenimų, nukreiptų prieš religines persekiojimus rusų komunistų okupuotoje Lietuvoje, bet tik, Dieve apsaugok, ne čia J. A. V., kur religinių žvilgsnių viskas yra "nepaprastoje tvarkoje". Taip pat pravartu būtų kiekvienam ateitininkui rūpestingai pastidijuoti ir su kitais padiktuotai duomenis, bei mintis pareikštas kun. M. Valadkos, jo neseniai pasirodžiusioje knygoje "Už laisvą lietuvi" (galima įsigyti autoriui pasiuntus \$5.00 adr.: Rev. M. Valadka, 1743 N. Sumner Ave. Sacranon, Pa. 18508).

Čia aš jums pateiksiu glaustai dar vieną pavyzdį, kaip mūsų katalikiški internacionalistai žlugdo ne lietuviybę, bet ir pačią katalikybę. "Ateitininkai" yra svarbi dalis kadaise labai veiklios ir garsios lietuvių katalikiškų organizacijų federacijos, kurios 40 metų jubiliejinis seimas įvyko lapkr. mėn. 28 — 29 d. 1970 m., Čikagoje. Jį per keturius numerius plačiai aprašė "Draugas" XI. 28. (Pr. Gr.: "Lietuvių katalikų federacija — dabarties tikrovė", XII. 1, XII. 2 (J. Pr.) ir XII. 3 (P. S.: "Liet. Kat. Federacijos kongrese — pasiklausius"). Perskaičius (bet tik ne dalyvavusiemis!), galėjo susidaryti bendras įspūdis, kad visas praėjo labai gražiai, pakilioje nuotaikoje, atidžiam ir giliam

keliamų problemų svarstyme; kad Valdybos veikla buvo pagirta; kad niekas nekėlė jokių didesnių rūpesčių dėl liūdno Federacijos padėties; nekritikavo ir nekėlė naujų minčių ir didelių Federacijos valdybos veiklos trūkumų, bei visa Liet. Kat. Federaciją kompromituojančių veiksmų. Net ir pats svarbiausias kongreso prelegentas prel. kun. Balkūnas, kalbėdamas tema: "A. L. K. Federacijos ateitis", išpuodingai palietęs plačiau tik jos garbingą praeitį ir iliuzorinę ateitį, per dabarties sunkiasias problemas (kurias jis geriau, kaip kas kitas, žino), kaip patyręs diplomatas, greitai ir paviršium pračiuožė. Trumpai — niekas ateityje net nebūtų pagalvojęs, kad visa tai (ką "Draugas" rašė) buvo tik pačios kraštutinės propagandos pavyzdys...

LAIMEI "NAUJIENOS"

Laimė šio kongreso aprašymą davė ir "Naujienu" (XII. 1 ir XII. 2) J. Pr. "Katalikų Federacijos Kongresas, 40 metų jubiliejinis seimas su 35 dalyviais, įskaitant valdybą, delegatus ir svečius). Kadangi kongresą sekiau ir aš, galiu užtikrinti, kad "Naujienu" davė daug tikresnį vaizdą, sa kyčiau, net savo rūšies "fotografiją" — gal tik su menka pataisa, kad dalyvių skaičius (bent pirmą dieną) galėjo būti 10 — 15 asmenų didesnis. Tegul man visi tų reporteriai atėis, jei aš jų aprašymus dar truputį papildysiu.

Man liko išpūdis, kad Liet. Katalikų Federacija eina į visišką bankrotą — nusi-

gyvenimą. Kongrese matėsi tik senesnio amžiaus delegatai ir dalyviai. Katalikų jaunimo organizacijos niekas neatstovavo, išskyrus du "Jaunimo Žygio" delegatus, net iš Clevelando: R. Laniauską ir M. Gaičiulytę. Visus išvargino Fed. Valdybos pirm. dr. Jerome pranešimas, trukęs virš valandos, tikrai "buvo toks tuščias ir eratiškas", Algio Regio paprašytas pasakyti, ką konkrečiau Fed. Valdyba paskutinių dviejų metų laikotarpyje nuveikė, dr. Jerome tegalėjo pasigirti tik šio kongreso sušaukimu ir, gal būt, iškilmingos vakarienės paruošimu. Mat, girtis ir savintis bent kuriuos nuopelnus šv. Kazimiero kapinių byloje (čia esant A. Regiui) buvo rizikinga, nes perdaug jau visiems buvo žinoma, kad dr. Jerome naudodamas L. K. Federacijos vardą (ir, tur būt, tam reikalui tapęs jos pirmininku?), talkininkavo Čikagos vyskupo Cody kurijai: kad sužlugdyti lietuvių katalikų pastangas atgauti užgrobtas kurijos kazimierines kapines (su apie \$300.000 kapinių fondu) ir jas atlietuvininti pagal lietuviškas laidojimo tradicijas. Vis tik dr. Jerome visų nustebimui turėjo drąsos pareikšti, kad Simas Kudirka galėjo būti Sovietų šnipas ir todėl dėl J. A. V. išdavimo jo maskoliams nevertėtų perdaug jaudintis.

Valdybos parinktas prezidiumas buvo jai nužemintai "solidarus" ir "lojalus", trukdydamas ir nepakęsdamas jokios Valdybos veiklos kritikos, net nepriimdamas siūlymo diskusijose tai veiklai nauji gal-

rių! Įdomu, kad P. S. "Drange" (XII. 3.) visai negudriai tai mėgino užtsuoti: "Diskusijose buvo iškelta aktualių klausimų, nors daugeliu atžvilgiu buvo nukrypta į šaltinius reikalus, visiškai neličiančius nei federacijos tikslų, nei jos uždavinių". Atseit, diskusijų dalyviai buvo tikri neišmanėliai, nemorj suprasti, kad jų kalbos Valdybai ramybę drumsčia ir gali net sukliudyti saldžiai ir toliau niegoti. P. S. pamini tik vieną: R. Laniauską — kaip kėlusį blankią mintį, kad Federacija turinti susirūpinti jaunimu, kurio kongrese nesimato. Kai jo skaudus prašymas, tiesiog beviltiškas maldavimas, persvarstyti "Jaunimo Žygio" reikalą, prezidiumo be jokio svarstymo šaltai ir skubiai buvo nukreiptas į rezoliucijų komisiją, kuri, žinoma, paskui rezoliucijose jaunimą tik galimai bendrom frazėm tepaminėjo.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradienį ir penktadienį.
Trečią, ir sekmadienį, ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5 val.,
ir sekmadienį, tiksliai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas.

DR. EDMUND E. CIARA
2407 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 1-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
sekmadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p., antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį,
nuo 9 iki 12 val.
Trečiądieniais uždaryta.

DR. FRANK PIECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 popietį,
ketvirtadienį, nuo 1-4 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiądieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiądienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadienį,
nuo 2-4 popietį ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

SKAITYK KASDIE
NAUJIENAS
IR TIKTĄ SKILTIS
Lietuviai taip pat perka ir perdo
ir progos sužinoti tiksliai per
NAUJIENAS

KANADOS NAUJIENOS

Netvarka pašte

WINNIPEG, Manitoba. — Pas mus Winnipege nebe daug bėrasi žmoniu, kurie nesiskųstų dėl netvarkingo pašto pristatinėjimo. Tačiau sunku buvo nustatyti, iš kur toks nevarkingumas išplaukia. Paskutiniu metu ypatingai sušlubavo laikraščių pristatinėjimas. Jis tiek sušlubavo, kad lietuviški dienraščiai dažnai gaunami po dviejų, trijų ar net keturių savaitių, o vienas kitas ateina net po šešių mėnesių! Tai kokia bėra vertė to gaunamojo dienraščio? Arba pasitaiko taip, kad anksčiau atspausdintus numerius gauname daug vėliau, negu vėlesnius. Dažnai gauname net visos savaitės kartą. Bet ir čia tie numeriai taip sumaišyti, kad anksčiau atspausdintus numerius gauname vėliau net po dviejų trijų savaičių. Dažnai skaitytojai atrodo, lyg tai būtų daroma. Kur tie kiti numeriai užkliūva, — pašte ar kur kitur?

Dažniausiai skaitytojai galvoja, kad tos klaidos daromos pačių laikraščių dėl apsilėidimo. Vieną kitą negalėjau net įtikinti, kad čia pašto kaltė.

Aną dieną skaitau, kad JAV-bių 91-sis Kongresas priėmė nemažai svarbių įstatymų, iš kurių 53-jį jau pasirašė ir Prezidentas. Jų tarpe yra ir visai naujos pašto sistemos pertvarkymas.

Tai nuddingomė, nes gal prastės normalės laišku bei laik-

raščių pristatinėjimas ir mūsų Kanadoje.

Mes winniegiečiai vis galvojome, kad netvarkingas pašto pristatinėjimas ateina iš JAV-bių, bet atrodo, kad irgi būsime apsirikię.

Aš šį reikalą ėmiau pamažu aiškinti, kiek tai liečia Naujienų pristatinėjimą, nors reikėjo nemažai kantrybės ir laiko, bet pagaliau aš to laikraščio netvarkingą pristatinėjimą užkulisius gerokai išsiaiškinau. Apie tai čia ir noriu skaitytojams paaiškinti, kad nekaltintų nekaltų.

Pašto netvarka pačioje Kanadoje

Dar 1970 m. sausio mėnesį gaunu pundeļį laikraščių, kuri, aiškiai matosi, kad suvnytos Naujienos. Ant pundeļio užrašas: "Winnipeg, Man., Canada", o kampleyje, kaip visada ant Naujienų užklijuotas mano adresas ir pavardė.

Aš visai nekreipdamas dėmesio išardau pundeļį, kur viduje randu Naujienų prenumeratorių. Aš tuos numerius vienam kitam atidaviau ir rankas, o kitus išsuntinėjau paštu, nes man jo nereikėjo atidaryti.

Liepos 3 d. gaunu vėl panašų pundeļį, kurį įmetu atgal į pašto dėžutę. Po poros dienų jį gaunu vėl atgal. Metu vėl. Ir vėl gaunu atgal. Kadangi dirbu, tai paštininko nesutinku.

Įkryjęs žaisti su paštu, imu tą pundeļį ir nešiu į centrinį paštą ir vienam prie langelio tarnautojui paaiškinu reikalą. Tačiau jis to pundeļio nepima ir liepia įmesti koridoriuje į pašto dėžę, kur laiška tam tikrais kanalais nuėina ir skirstymo skyrių. Aš jį ten ir įmetu.

Tas pundeļis man vėl grįžta, bet jau po dviejų savaitių nuo jo imetimo dienos.

Pagaliau man tie šposai įkryjo ir, matydami įvyniotą laikraščio kampe savo adresą, neįsiskęstę vėl atidaro. Ten randu Naujienų Nr. 149-tą iš 1970 m. birželio 25 dienos ir vėl tiems patiems prenumeratoriams Winnipege. Reiškia, kad tas Naujienų pundeļis pašte išgulejo nuo birželio 25 iki liepos 3 dienos. Visi paštiniškai nepalistas. Aš pasiėmiau man adresuotą numerį, o kitus išdalinėjau. Vienas kitas dar tebeguli pas mane.

S. m. sausio 13 d. laiškanėšys vėl man atneša tokį pat pundeļį Naujienų, kuris taip pat užadresuotas paštui, o kampe ant vieno numerio matosi užklijuotas mano pavardė ir adresas, kaip paprastai klįjuojama. Aš tą pundeļį atplešiau. Vėl radau Winnipeg prenumeratoriams Naujienų Nr. 299 iš 1970 m. gruodžio 21 dienos. Vadinasi, kad šis Naujienų siuntinys, visai nepalistas, pašte išgulejo nuo gruodžio 21 iki sausio 13-tos dienos. Tą pundeļį vėl įmečiau atgal į pašto dėžutę, o nebejudindamas, nes ruošiausi eiti į centrinį paštą skųstis.

S. m. vasario 4 d. (ketvirt.), ruošiausi eiti į paštą, bet laiškanėšys atnešė vėl naują Naujienų pundeļį. Tačiau jau bendras paštui adresas buvo nuplėštas, o jo vietoje uždėtas guminis raštelis. Naujienų kampe matėsi mano pavardė ir adresas, kaip paprastai.

Aš guminį raštelį nuėmęs radau Naujienų Nr. 18-tą iš s. m. sausio 22 d. ir vėl tiems patiems prenumeratoriams. Reiškia, kad šis numeris pašte išgulejo nuo sausio 22 iki vasario 4 d. (Tai daugiau kaip dvi savaites).

Netekęs kantrybės, susidėjau visus Naujienų pundeļius, atsižymėjau kiek kuris išgulejęs pašte, drožiu į centrinį paštą ieškoti teisybės.

Nuėjęs į centrinį paštą prie informacijos langelio klausiau, kur aš galiu pamatyti korespondencijų skirstymo skyriaus vedėją. Paklause, ko aš iš jo noriu. Paaiškinau, kad noriu išsiaiškinti, dėl netvarkingai korespondencijos pristatinėjimo. Kitas tarnautojas priėjęs vėl klausia antrąjį, ko aš noris. Juo-

du pasikalba, bet gūžiu, kad vienas sako: "Jis turi ką nors pasakyti", ir liepia man eiti į III-čią aukštą. Čia randu ant durų vien tik tituluotų vyrų užrašas "Post Master". Aš čia priėjęs ir sustojau. Tik staiga ateina viena ponitė ir klausia, ko aš noris. Aš jai paaiškinu reikalą, o ji man patarė eiti į 311 kambarį. Įėjęs prašau pamešti skyriaus vedėją. Klausia, ko aš noriu. Aš jau gatavai susidėjęs Naujienų pundeļius aiškinu, bet jis greitai užklausa, nuo kokios aš gatvės. Pasakau. Tada jis atveda tokį mažutį žmogelį. Aš klausiu, ar jis skyriaus vedėjas. Jis atsako, kad ne, bet jis tvarkas to distrikto (gatvės) laikraščių skirstymą. Aš vėl reikalauju skyriaus vedėją. Jis atveda dar kitą, kuris pristato kaip korespondencijų skirstytojas. Aš ir vėl prašau skyriaus vedėją. Pagaliau jie atveda uniformuotą vyrą, kuris pristato kaip "Supervisor", bet ant jo rankovės užrašyta "transportation supervisor". Aš jam sakau, kad aš noriu pasimatyti su korespondencijų skirstymo skyriaus vedėju ir išsiaiškinti reikalą. Jis atsako, kad jo dabar nėra. Susirinkęs nuo stalo savo Naujienų pundeļius ruošiuosi eiti lauk, pareikšdamas, kad aš susirasiu pats, nes mačiau ant durų užrašą "Post Master". Jis mane su laiku ir prašo visą reikalą aiškintis su juo, o jis viską sutvarkysias.

Aš jam viską paaiškinu. Jis ėmė žiūrėti kokios datos laikraščiai ir kada aš juos gavau. Gavimo datos ant laikraščių buvo sužymėtos. Jis klausė ar buvo adresai paštui, kokius aš juos gavau ir nuo kokių buvo nuplėšti adresai.

Mudu viską smulkiai išsiaiškino. Jis man aiškina, kad prie korespondencijų skirstymo yra tinginių, kurie žiūri tik darbą nustumti nuo savęs. Patarė man, kad jei pasitaikytų panašus pundeļis, kad aš jį atidaryčiau, sau adresuotą numerį pasiimčiau, o kitus įmečiau atgal į pašto dėžutę palaidus. Aš jam vėl paaiškinu, kad tai bus netvarka, nes įmestus į pašto dėžutę laikraščius turi vėl grąžinti į centrinį paštą, ten vėl išskirstyti, ir tik tada adresatas gaus laikraštį tris ar keturias dienas vėliau. Aš patariau atplėšti pačiam paštui adresuotus jam pundeļius, esančius laikraščius išskirstyti ir atiduoti laiškanėšiams pristatyti adresatams. Jis tai pripažino, bet, esą, jeigu dar pasikartotų panašų klaidų, tai siūlė taip padaryti. Dar aš jam paaiškinu, kad aš neprivaleu siuntinių išnešioti, nes man niekas už tai nemoka. Jis sutinka, kad aš to neprivaleu daryti ir vėl sako: girdi, gal nėra uždėdamas adresą, o siunčiamą tik su perjuostu guminiu šniureliu. Aš paaiškinu, kad paskutinį gavau be adreso, o visi kiti buvo ad-

resuoti paštui. Sakau, kaip laikraštis galėtų pasiekti Winnipegą be adreso?

Pasirodo, kad jis ir tai puikiai supranta, nes paaiškina, kad, esą, visas pundeļis gali ateiti vienam prenumeratoriui, kurio adresas yra ant laikraščio kampeļio. Aš jam vėl paaiškinu, kad tik vieną tokį be adreso gavau ir jį šiandien paštui grąžinu kartu su kitais pundeļiais. Bet jeigu paštas pristatinės visas prenumeratas pirmutiniui ant viršaus esančiam adresatui, tai pirmtinis gali savo pasiimti, o kitus numesti. Todėl mes daugelį laikraščio numerių ir negauname. Pagaliau priminiau, kad Winnipeg pašto tarnautojai nežino savo pareigų, dėl to ir gaunasi visokie nesupratimai.

Baigęs visus išsiaiškinimus, paprasčiau pasakyti, su kuo turėjau malonumo kalbėtis. Nors jų aplink mane buvo apstoję keturi, bet pavardės nė vienas nesutiko pasakyti, pareikšdami, kad tai ne jų reikalas. "Transportation supervisor" paklause, kam tamstai tai reikia? Aš pasakiau, kad pranešiu laikraščiu, kad žinotų, kur gali kreiptis ir aiškintis, kodėl daug laikraščių numerių prenumeratoriai negauna, o kai ir gauna, tai netvarkingai.

Tada jis man davė korespondencijų skirstymo skyriaus "supervisor" pavardę (Mr. Joseph Smith) ir jo telefono nr. 985-4267. Ateityje pastebėjus netvarkingą laikraščio pristatinėjimą, prašė informuoti asmeniškai.

Tuo ir pasibaigė mano pasikalbėjimas dėl netvarkingo laikraščio pristatinėjimo. Tad dabar aiškiai matosi, kad visa netvarka buvo Winnipeg pašte.

Atrodo, kad bus einama prie tvarkos, nes vyriausybė buvo užversta skundais ir vietoje nesusitvarkancio ministerio E. Kierans paskyrė naują ministrą J. P. Côté, kuris jau paštuose skubiai pradėjo vykdyti naujas reformas.

K. Strikaitis

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— SLA 36-tos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks trečiądienį, kovo 3 dieną Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street, 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. Kurie dar nesumokėjo savo nario mokesčių, tai būtinai užsimekite, kad neliktumėte suspenduoti.

A. Kaulakis, rašt.

— Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų Draugijos mėnesinis narių susirinkimas įvyks antradienį kovo 2 d. Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. Draugijos parengimas įvyks 7 d. tai bus renkami darbininkai šiam parengimui.

A. Kaulakis, rašt.

— SLA 134-tos Moterų Kuopos svarbus narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 4 d. 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Malonkite atsilankyti. Kuopos parengimas įvyks sekmadienį, kovo 21 d. 2:30 val. popietį, Hollywood Inn svetainėje. C. Austin, sekr.

A. A.

VYTAUTAS GRYBAUSKAS
(Buves Vėprių pašto viršininkas)
Gyveno 1928 So. Morgan, Chicago, Ill.
Mirė 1971 m. vasario 28 dieną, sulaukęs 58 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, širvintų vals., Matukų kaime.
Amerikoje išgyveno 16 metų.
Paliko mūšidė: sesuo Vanda Urbonienė, sūnaitis Antanas, jų vaikai: Dalia, Teresė ir Edvardas, sesuo Filomena Butėnienė, sūnaitis Juozas, jų vaikai: Algė Stievas, vyras Adolfas; Vida Šilas, vyras Vytautas, Zenonas, žmona Margarita su sūnomis; dukterėčia Danutė Sidagytė-Burke, jos vyras Jonas, gyv. Pontiac, Ill. ir daug artimų giminų Lietuvoje, draugų ir pažįstamų.
Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvių Fondui.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.
Trečiądienį, kovo 3 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulinių pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Vytauto Grybausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patairymą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Seserys ir sūnaitis su šeimomis.
Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIESE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOM
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1222

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS CIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

LAISKAS IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

Šiom dienom vienas Naujienų skaitytojas gavo įdomų laišką iš Subačiaus stoties, Lietuvos. Įdomesnes laiško vietas spausdiname. Štai jos:

"Sveikinam dėdė krikštėvi su 1971 m. — Mes visi linkim tau stiprios sveikatos ir sėkmės gyvenime.

Dovanok, kad taip ilgai neparašė laiško, nes mums gyvenimas dabar labai nebeįdomus. Dėjom kapeiką prie kapeikos, kad susitvarkytume trobas. Ir krikštėvis mums daug padėjai. Mes susitvarkėm trobas, bet praėjusią vasarą atėjo žinia, kad mums tikrai reiks nusiverti trobas, o kur reiks statyti — tikrai nežinom. Sakė, kad mokės gal vieną tūkstantį rublių, o gal du tūkstančius rublių. Daugiau, sakė komisija, kad nemokės.

Mes vieną tūkstantį rublių turim susitaupę, o namelis su gurbeliu pasistatytį kainuoja dešimt tūkstančių rublių arba vienuolika tūkstančių rublių. Tai matai, koks brangumas pas mus.

O lengvos mašinėles — tik pamanyk kiek pas mus kainuoja, vienuolika tūkstančių rublių arba aštuoniolika tūkstančių rublių. Viena karyvė pas mus kainuoja penki šimtai rublių ar-

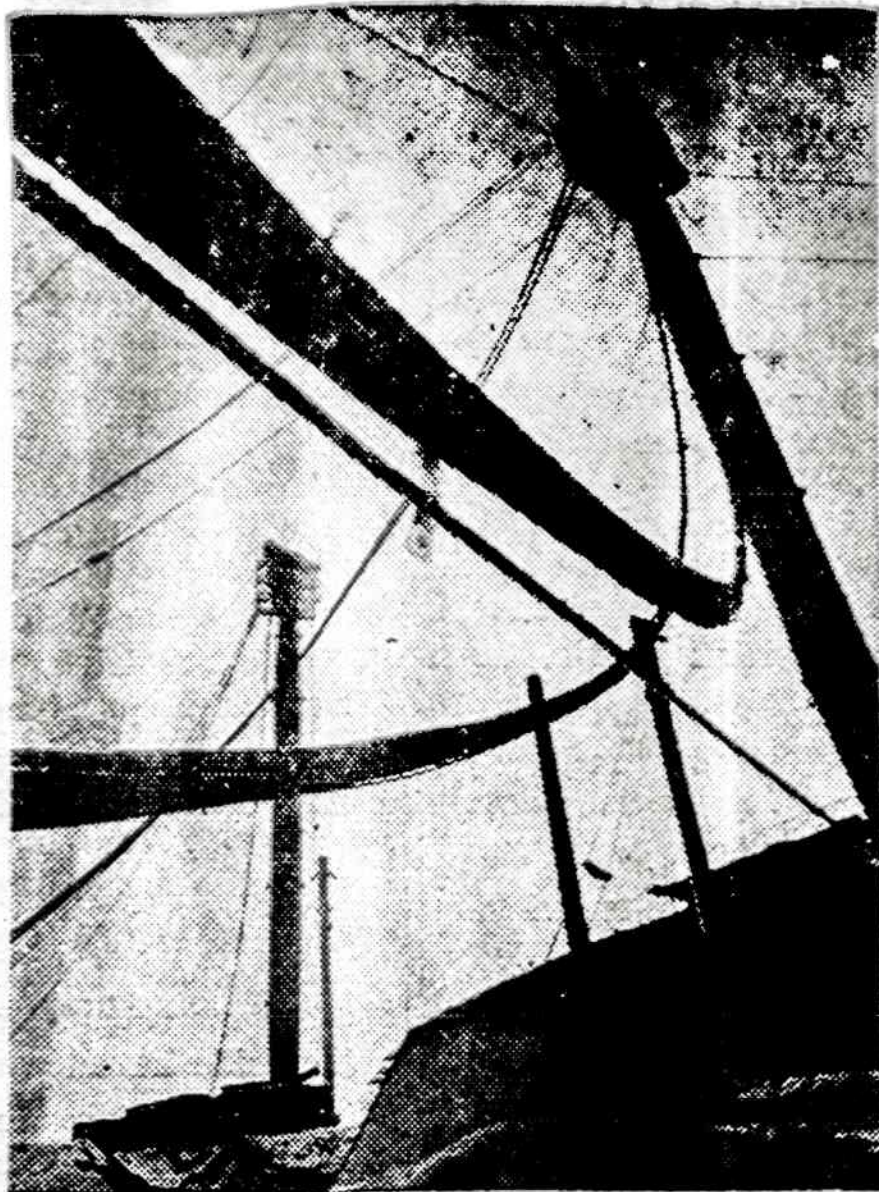
ba septyni šimtai rublių. Šiuo laikui viskam tokios kainos. O Dominykas per vieną mėnesį gaudė šešiasdešimt penkis rublius algos.

Tai dabar mums nebeįdomus gyvenimas. Kur beinam, ką beveikiame — vis nesugalvojame, ką reiks daryti. Sakom, gal Subačiaus stoty pasisamdytume būrį ir gyventume. Dominykas sako: "Statykim Subačiaus stoty kokią grynją". Kiek turėsime pinigų arba pasiskolinsim — ką padarysi, reik gyventi ir tiek. Pas krikštėvi mes nenuvažiuosim, nei pasikieminėti, nei gyventi. Mes nemokyti ir nerasim spragos, pro kur nuvažiuoti. Jei kai kada gyvenime bus leidžiama laisvai išvažiuoti į Ameriką, tai tada važiuosim. Tik žinoma, jei turėsime kuo už kelią apsimokėti.

Žinai ką, krikštėvi, mes buvom su Dominyku nuvažiuavę pas tetą Marijoną, apžiūrėjom jos gyvenimą. Ji prašė, kad mes su ja gyventume, bet mama sako: "Aš nebevažiuosiu Ukrainon gyventi ir numirti, ir ten labai daug rusų". Taigi nevažiuosim mes pas tetą gyventi.

1969 metų vasarą, kai paplovėm paršą, tai daugiau lig šiol jokio paršo neplovėm. Karvė praėjusiais metais buvo senapienė. Ji užtrūko rugsėjo mėnesį. 1971 m. sausio 16 d. atsivedė teiliuką, tai dar turim pieno. Pernai turėjom paršą, bet kai sužinojom, kad reiks išskelti, tai paršą neplovėm, o pardavėm. Sakėm, pragyvensim sausai. Dabar turim du priešū, gal svers po 60 kilogramų, gal daugiau, tai vieną tuoj piaušim, o kitą parduosim. Kai pasipiausim parsiu-ką, tada pasknoko nebebus.

Sadauskas Aleksas mirė. Mus kaimynė Katryna, bobos sakė, kad visiškai iškvailėjo. Bobos sakė, kad kvaila, gal jau dešimt metų, o gal ir daugiau. Baisiai

Olimpiniai žaidimai 1972 metais dar toli, tačiau pasirošimai Muenchene, V. Vokietijoje, vyksta pilnu tempu. Šie pilno lynai laikys didelį audeklinį stogą.

mušasi su savo Petriuku. Vis jai matosi, kad Petriukas su panom ir su panom; jis dirba, o ji jį grie- vį nuėjus sėdi.

Sudiev, laukiam laiško Marytė".

1971.II.15

Darbas moterims kenkia?

Baden - Wuertembergo darbo ministerija pravedė fabrikuose ir biuruose tyrimą, kūr pa rodė, kad profesinius darbus turinčios moterys serga žymiai daugiau negu vyrai: tarnau-jančių vyrų, kurie lanko dak-tarus nuosimtis nustatytas "tik" 63,9, tuo tarpu kai mote-rių nuosimtis buvo — 71,1. Ne-raminančiai auksas nuosimtis rastas tarp jaunų moterų tarp 15 ir 19 metų, būtent 52, kai tarp jaunų vyrų tik 36 rasta nesveikatos simptomų.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Naujasis McCormick Place

Vietoj 1967 metais sudėgusios didžiosios parodų salės, vad: McCormick Place, 23 gatvės arba Cermak Road gale prie Michigan ežero pastatyta nauja milžiniška McCormick Place, dukart didesnė už sudegusią ir publikai jau atidaryta. Pirmoji paroda — automobilių kiti baigėsi praėjusią sekmadienį.

McCormick Place pastatas yra dviejų didžiulių aukštų, 1,360 pėdų ilgio ir 610 pėdų platumo, tai yra daugiau kaip du blocai ir beveik vienas blokas. Parodomis yra 600,000 ketvirtainių pėdų grindų ploto per abudu aukštus.

Tarp parodų salių ir teatro yra erdvi aikštė po stogu, kur sustoja ir apsisuka taksi ir autobusai; įėjus vidun vestibuliais ir koridoriai yra tokie erdvi ir dideli, kad net žmonės mažesni atrodo; koridoriais kol vienu iki galo nueini ir grįžti, apie pusę mylios esi suvaikš čiojęs.

Nors jau parodos rengiamos ir bufetai, kioskai ir kt. bizniniai "veikia", bet dar ne viskas baigta, dėl to kol kas visa ta milžiniškoji vieta atrodo kaip "be dvasių".

Motory triukšmas gatvėse

General Motors kompanijos ekspertai pareiškė, kad automobilių ir sunkvežimių kelias triukšmas gatvėse galės būti sumažintas iki 80 decibelių tik 1975 metais. Automobilių ir autobusų keliamą triukšmą esą lengviau sutvarkyti.

SKAITYK PATS IR PARAGINOKITUS SKAITYTI NAUJIEŅAS

tačiau didelė problema pasilieka didieji sunkvežimiai. Iki 75 decibelų sumažinti automobilių, autobusų ir sunkvežimių garsus kaip nuostatai reikalauja būsią galima tik iki 1980 metų, nors dėl sunkvežimių eks-pertai abejoja, ar ir kada jų triukšmą būsią galima sumažinti.

Kiek kaštuoja mokesčiai

Tax Foundation, Inc. apskaičiavo, kad šiemet iš 8 valandų dienos darbo kasdien po dvi su puse valandos (2 val ir 37 min.) reiks dirbti mokesčiams apsimokėti. Pernai teko mokesčiams dirbti kasdien po 2 val 43 minutes.

Fundacija apskaičiavo, kad mokesčiams apmokėti reikia kasdien dirbti po 1 valandą ir 34 minutes ilgiau negu maistui apmokėti.

Iš mokesčių 33 nuosimčiai eina gynybos reikalamis, 20 nuosimčių švietimui ir 6 nuos. gerovei.

Užsimušė Walter Gabrys

Sekmadienio rytą važiuodami automobiliu Indiana Toll-way 14 mylių į vakarus nuo South Bend užsimušė Walter Gabrys, 16 metų amžiaus, gyv. 3422 N. Elston Ave., Chicago, ir jo bendrakeleivis Leonard Pryor, 15 metų. Policija sprendžia, kad vairuotojas Gabrys buvo užmiges ir jo automobilis persirites skersai pertvarą atsitrenkė į betoninę užtvarką. Automobilis visiškai sudaužytas.

Nuo šių metų pradžios iki praeito vidurnakčio Cook apskrityje trafiko nelaimėse žuvo 65 žmonės, iš jų 29 pačiame Chicago mieste, kur per tą patį laiką 5,301 buvo sužeistų.

942,029 žmonių lankė automobilių parodą

Praėjusią sekmadienį pasibaigusi automobilių paroda naujojoje McCormick Place salėje aplankė rekordinis arti milijono žmonių skaičius, būtent 942,029. Areinanciais metais tokia paroda įvyks nuo vasario 26 d. iki kovo 5 d.

Chicago seniausioji

Mrs. Julia Boudinot, 4326 N. Greenview Ave., Chicagoje, praeitą pirmadienį atšventė savo 107 gimtadienį. Jos tėvas Weiss buvo imigrantas iš Vokietijos ir ji gimė 1864 m. vasario 29 dieną Springfielde. Kadangi vasaris trejus metus teturi po 28 dienas, dėlto ji gimtadienį gali švęsti tik kas ketvirtį metų.

Čikagos lenkai turi septynis aldermanus

Lenkų spauda priskaičiuoja 7 lenkus, kurie praeitą antradi-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia
GENERAL OFFICE
Pleasant surroundings. Interesting work in hotel manager's office. Able to meet public. Some shorthand necessary.
Phone YA 7-5580, ext. 283 for interview.

LUNCHEON
HOSTESS
10:30 to 3:30
5 days week.
Must be experienced.
YA 7-5580, Ext. 283

nį buvo išrinkti į Chicago miesto tarybą, būtent: Donald T. Swinarski, demokratas, 12 warde, gavo 9,199 balsus; Edward Fusek ir Kazimiere Staszuk, resp., 13 warde, gavo maždaug vienodai, dėlto turės būti perbal-suoti; Frank Kuta, dem., ir Ju- zef Potempa 23 warde, taip pat turės būti perbal-suoti; Stanley Zydlo, dem., 26 warde, 11,523 balsais; Theras Gabinski, dem., 32 warde 11,274 balsais; Kazimiere Kaskowski, dem., 35 warde, 6,904 balsais; Raymond Restarski, dem., 41 warde, 8,317 balsais ir Edward Scholl, resp., tame pačiame warde, 9,911 bal-sais, turės būti perbal-suoti; 45 warde laimėjo Edwin Fifielski, 9,726 balsais.

TRUMPAI

Edmundas Paulauskas, helikopterų pilotas, grįžo iš Vietnamo, atitarnavęs du terminus pagal sutartis. Laikė tarnybos jis turėjo daug nuotykių ir netikėtumų. Vienoje helikopterio avarijoje jis buvo priešo karėvių apšautas, bet sumanumo ir šaltų nervų dėka išliko gyvas, išvengė nelaimės ir pasiekė savo kariuomenės dalinius, nors matė persekiojančius iš labai arti...

Grįžęs pas savo tėvus, motinai, jis nori išvengti netikėtumų, tad tuoj pat susisiekė su Rita Stasiulyte. E. Paulauskas Vietnamo buvo žinomas savo draugams ir viršininkams kaip lie-tuvis, su Vytnimi ant savo heli-kopterio ir Lithuanian plazos replika savo būstinėje.

Muz. Jonas Beinorius, New Britain, Conn., vadovauja "Svajonių" sektetui, gražiai dainuo-jančiam lietuviškais dainais ir pasipuošusiam tautiniais rūbais. Sektetas dalyvaus kovo 14 d. So. Bostone meninių talentų varžybose, kurias rengia Minkų radio programą 37 metų sukak-ties proga.

Vaidotas Šimaitis ir Birutė Končiūtė sukūrė lietuvišką sei-mą. Vestuvės įvyko perėitą šeš-tadienį Playhouse salėje. Į šau-nias vestuves buvo atvykęs jau-nojo brolis, aviacijos majoras Eugenijus Šimaitis iš Dallas, Texas. V. Šimaitis yra baigęs Illinois universitetą Urbanoje ir dirba garsioje Argonne atomi-nės energijos laboratorijoje.

Dr. Vaclovas Paprockas, Lietuvių gydytojų d-jos pirm., savo kabinetą perkėlia į 85-13 — 105 St., Richmond Hill, N. Y. Ligoniai bus priimami kovo 5 d. naujoje vietoje.

Julius Kuzas, Lietuvių pre-kybos rūmų direktorius, gydėsi ir nuodugnai tikrino sveikatą Billings ligoninėje. Sveiksta namuose žmonos Teodoros prie-žiūroje.

Kun. B. Sugintas siunčia už Kovo mėn. Užsienio Gim-nazijoms per Balfą \$920. Va-sario 16 gimn. — \$700, Salez. G. — 200 ir Punsko G. — \$20.

Chicago Lietuvių Operos Verdi "TRAVIATOS" 4 veiksmų operos spektaklių bilietai šian-dien jau gaunami Marginuose, 2511 W. 69 St. Operos spektak-liai įvyks gegužės mėn. 1 d. 8:00 val. vak., gegužės 2 d. 3:00 val. popiet ir gegužės 8 d. 8 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Lietuvių visuomenė nuosirdžiai kviečiama atsilankyti. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI - IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESČIAI - INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna aprauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobi- lių, gyvybės, svei- katos ir biznio.

Patogios išsimokė- jimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PR 8-2233

A. T. VERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas

pardavimas

REAL ESTATE

Parasų paliudijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo informacijos

INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

GERAI PILDOMI INCOME TAX

SIMKUS REAL ESTATE

4259 So. Maplewood Ave.

Susitarimui 254-7450

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

GERAI PILDOMI INCOME TAX

SIMKUS REAL ESTATE

4259 So. Maplewood Ave.

Susitarimui 254-7450

ŽMONES PERKA NAMUS

DIDELE, liuksus rezidencija. 6 kambariai naujam Marquette Parke.

Karpetai, 1 1/2 vonios, naujas garažas. \$31,200.

GRAŽUS 2 BUTŲ mūras. 2 po 6. Naujas šildymas gazu. Air conditioned.

Didelis lotas, mūro garažas. \$31,500.

VERTINGAS APARTAMENTINIS 5 metų, \$22,000 pajamų. Nepaprastai graži vieta, arti Marquette Parko. Su- moka kaina grįžta beveik per 7 me- tus.

LENGVŲ \$14,000 pajamų iš apar- tamentinio mūro, kuris ir 15 metų ne- turi. Pastatytas turtingame rajone. Kaina greitai pirkėnui \$77,000.

KUKLUS NAMELIS — 2 butukai načiame Marquette Parke. Kaina \$17,000 gal ir mažiau.

2 GERI MURINIAI NAMAI Brigh- ton Parke. Duoda virš \$16,000 nuo- mos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$52,500.

PLATUS LOTAS, Marquette Parko centrinėje gatvėje. Kaina — susi- tarsim.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 6 MURINIS, 2 atskiri karštų vandenių šildymai gazu. Modernios virtuvės, 2 automobilių garažas. Mar- quette Parke. \$22,000.

FUKI 4 MIEGAMŲ, 2 1/2 vonios. 1 metų mūrinė rezidencija. Išbaigtas rūšys, radiant šiluma gazu, 2 blocai nuo Hickory golfo lauko. \$49,500.

5 1/2 KAMBARIŲ 8 metų mūras. Ra- diant šiluma, aluminijaus langai. 2 automobilių garažas, geroje vietoje. Tik \$24,200.

3 BUTŲ 6 METŲ MŪRAS. Karšto vandens šiluma gazu, aluminijaus lan- gai, automobiliams pastatyti vieta, i vakarus nuo Pulaski Ave. \$115,000.

20 BUTŲ IR KRAUTUVĖ. Dėstyti olivai 20 metų mūras Flexikor kon- strukcija. Pajamų virš \$29,000 me- tams. Tik \$185,000.

4 BUTŲ MŪRAS. Nauja šiluma ga- zu. 2 automobilių mūro garažas. La- bai svari nuosavybė. \$44,500.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus vi- su rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning i naujus ir senus na- mus. Irengiu vandens boilerius ir sto- jų rinas (gutters). Darbas atlie- kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.

Apskaičiavimai nemokami. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute- kamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataiso- me. Nudžiome namus iš lauko ir at- liekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m i n k i t

LA 1-6047

Išsavinimas veltui, kreipkitės bet kada

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-3227

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE"